

REFLECTIE BELEGCTIE

TIJDSCHRIFT VOOR religie en spiritualiteit
NUMMER 2, JAARGANG 9, ZOMER 2012

**In dit
nummer o.a.:**

Over de Ziel

**De Dood als
Inwijding**

**Dichter bij
de Bron**

**In Harmonie
met het Licht**

COLOFON

REDACTIE:

Lambèrt de Kwant, hoofdredacteur
Van de Veldelaan 862
1816 PX Alkmaar
Tel: 072-5119619
E-mail: adekwant@upcmail.nl

Mgr P.O.Baaij
Paul van Rooijen, eindredacteur
paul.w.van.rooijen@gmail.com

REDACTIESECRETARIAAT:

(NIET VOOR KOPIJ!)
Waterinkweg9
8151 AJ Lemelerveld
Tel: 0572-302503
E-mail: flg.moers@planet.nl

PENNINGMEESTER:

Bankrekening: 73.24.53.690;
Postbank: 302100
tnv VKK/CKB, te Amersfoort

LAYOUT:

Rudolf H. Smit

OMSLAGILLUSTRATIE:

Johannes de Doper
de Wildernis.
Schilderij van Leonardo da Vinci

DRUK:

Drukkerij Van Asselt,
Lemelerveld
www.drukkerijvanasselt.nl

VOOR ABONNEMENTEN:

Zie het Redactie-adres

JAARABONNEMENT:

€ 17,50 (voor niet-kerkleden)

De redactie houdt zich het recht voor artikelen in te korten, te redigeren – zo nodig in overleg met de auteurs – of te weigeren. De inhoud van de artikelen vertolkt niet noodzakelijkerwijs de standpunten van de VKK in Nederland of die van de redactie. Elke auteur schrijft op persoonlijke titel, tenzij er aangegeven is dat er sprake is van een officieel kerkelijk document.

Copyright © Vrij-Katholieke Kerk in Nederland. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of welke wijze dan ook, zonder de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van de uitgeefster van dit tijdschrift.

Sluitingsdatum voor het herfstnummer 2012:

6 augustus 2012

Het herfsnummer verschijnt ongeveer begin oktober 2012

ISSN 1574-2776

Website VKK: www.vkk.nl

REFLECTIE,

voortzetting van *VK-Visie* jaargang 76, is het tijdschrift van de Vrij-Katholieke Kerk in Nederland en verschijnt vier keer per jaar, onder auspiciën van de regionair bisschop van de VKK in Nederland.

Reflectie, Tijdschrift voor Religie en Spiritualiteit Nummer 2, jaargang 9, zomer 2012

Inhoud van dit nummer:

1. Een woord vooraf;
Emeritaat Priester Johan Pameijer
2. Informatie over boeken (1)
3. De valkuilen van sekten en goeroes (Aat de Kwant)
4. Eigen aard (gedicht van Evalidja)
5. Landdag 2012 - Stellingen over de Ziel
7. Uitnodiging van de redactie
De Ziel (Parcival van Gessel)
8. Leven in Niemandland (Lydia Schaap)
10. Klassieke muziekkeus: derde symfonie Górecki (Aat de Kwant)
12. De dood als inwijding (Johan Pameijer)
15. De weg van de (psychische) dood naar de geestelijke geboorte van de Christus in ons. (Divera Maria de Zwart)
16. Over het leven van...: Jo & Trinette Stots (Mianne Bakker)
17. De Ziel (Gedicht van Evalidja)
18. Dichter bij de Bron – over de magie van de Eucharistie (Ojas Th. de Ronde)
21. Wat zeiden de Maya's nu echt over 21-12-12? Deel 1 (Natascha Zwaal)
24. In Harmonie met het Licht (hoofdstuk 1 uit boek van Chr. Coppes)
27. Informatie over boeken (2)
29. Wat is de Vrij-Katholieke Kerk?

Een Woord Vooraf

Dit nummer van Reflectie valt, later dan gepland door de redactie, nu pas op uw deurmat. Als u al reikhalzend uitkeek naar een nieuw nummer, dan heeft u misschien langer dan gewenst moeten wachten. Onze excuses hiervoor.

'Life is what happens, when you're busy making other plans'. Deze uitspraak raakt de aard van de vertraging voor het redactionele werk uitstekend.

De plannen lagen klaar voor deze Reflectie. De tijd voor de uitvoering daarvan werd echter opgeslokt door van allerlei noodzakelijkheden en andere 'bloedspeed', zodat bij voortdurend andere zaken dan Reflectie acuut, 'nu!', de aandacht vroegen. Dan *prioriteer* je toch?

Ja, dat is wat ieder verstandig mens zou zeggen. Heel terecht, heel zinnig, heel praktisch. Maar wat te doen als een kaleidoscoop van urgenties tegelijkertijd de aandacht vragen? Allemaal organisatorische 'regelarijen', die tussen de oorspronkelijke plannen door komen fietsen, allemaal noodzakelijk. Terwijl in de ruimte allerlei bouwgeweld, gepland en ongepland, zowel binnenshuis als buitenshuis, het voorjaarsgeluid van 2012 blijkt te zijn? En voortduurt?

Wat als het kopje thee even wat moet wachten omdat, na eerder in de tijd twee dagen met geplande onderbrekingen, 'oeps', nu dan weer een keer per ongeluk een hoofdwaterleiding in de wijk wordt kapot getrokken?

Rustig computeren, bijvoorbeeld voor Reflectie, er niet zo gauw van komt omdat het beeldscherm resoneert met allerlei trillingen doordat de straat opengebroken wordt?

Terwijl onder de voeten van deze eindredacteur enthousiast in muren wordt geboord om een geluidwerend plafond op te hangen? Met een gezellig popzendertje aan op volume 'voluit'? Talloze spaken in het wiel van de illusie van de maakbaarheid. Hoe dan wel? Blijven in je centrum? Werkelijk in het 'nu'? En zodra *prioriteren* weer een mogelijkheid wordt, lukt het dan? De broodnodige ontspanning met stip op één?

Wat te doen als dat (nog) niet lukt?

Eén van de manieren uit de, door mij ervaren, chaos werd het beluisteren van de kakofonie van bouwgeluiden. Vanuit een soort grondhouding: 'ook dit gaat voorbij'. Hoe klinkt dan de klank? Welke harmonieën klinken? Welke bandbreedte wordt omspannen? Wat is het timbre? Het ritme? Langzaam gaan klanken neuriën als basale wiegeliedjes in mezelf. Welk lied past daar weer op? Als variatie? Improvisatie?

Dat levert een boeiend veld van beweging op in mezelf, een veld dat 'het oog van de orkaan' in mezelf omspeelt. Een veld dat die stilte, die nooit verbroken wordt, door klank omhult. Klank, die stilte creëert. Ok, heel eerlijk?

Ik faal de volle 100% als het gaat om schuurmachines. Vermoedelijk is dat dan ook een opdracht voor gevorderden,

maar in dit stadium is het net of ik zelf volledig het ijskoude gesnerp van 'nagels, krabbend over een schoolbord' ben. Maar wat een zegen als het schuurwerk blijkt geklaard! Wat een ruime stilte! Wat een rust!

Graag wens ik u alle rust en ruimte om uit dit nummer van Reflectie op te pikken wat u goedgevoelt. Veel leesplezier!

Paul van Rooijen, eindredacteur.

**Uiterste inzenddatum kopij voor het herfstnummer:
06 augustus 2012**

Emeritaat Priester Johan Pameijer

Met ingang van 2 mei 2012 jl. is door onze Regionaris Mgr. Peter Baaij het emeritaat verleend aan priester Johan Pameijer. Dit gebeurde op verzoek van Johan zelf.

Het emeritaat ontslaat geestelijken van de plicht tot publieke dienst aan het altaar. Vrijwilligheid hiertoe kan dan eventueel nog steeds leiden tot het, incidenteel, opdragen van diensten, maar met het emeritaat is de plicht daartoe van de schouder genomen. Diezelfde plicht die, al bij de diakenwijding, als een zoete, lichte last, op de schouder is gelegd.

Johan Pameijer werd zijn emeritaat verleend op de dag af van zijn priesterwijding, dertig jaar geleden. In de brief, die Mgr. Peter Baaij hem als verklaring tot emeritaat heeft gezonden, wordt stilgestaan bij wat Johan Pameijer, als geestelijke, als priester en als persoon, voor de Vrij-Katholieke Kerk heeft betekend.

Dertig jaar als priester actief. Vele jaren actief verbonden door de eigen participatie in en de zorg voor de kerkgemeente Raalte. Door de boeken van zijn hand de buitenwereld een verdere mogelijkheid gegeven de binnenwereld, het gedachtegoed, van de VKK te leren kennen. Vele jaren verbonden geweest aan de opleiding van de VKK. Landdagen, kerkcongressen, avonden in de eigen kerkgemeente – als rode draad bij al deze ontmoetingen refereert onze Regionaris aan de onveranderlijke, tomeloze inzet van Johan het gnostisch gedachtegoed tot leven in de ander te willen brengen.

Alle lezers van Reflectie kennen Johan Pameijer door zijn artikelen in Reflectie. Samen met onze Regionaris spreken wij, de redactie, de wens uit dat Johan nog vele jaren in goede gezondheid ook aan Reflectie een bijdrage kan en wil leveren. Opdat zijn enthousiasme, inzet en innerlijk richtsnoer anderen aan mag zetten dat hun eigen innerlijk tot bloei zal komen.

Citaat uit de brief:

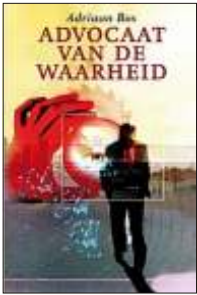
'Dank voor alles wat je voor de VKK hebt betekend.'

w.g. ✘ Peter Baaij, regionair bisschop.

BOEKENINFO – Deel 1

Aat-Lambèrt de Kwant

Adriaan Bos
Advocaat van de waarheid
Juwelenschip, 2012

Ex-advocaat Adriaan Bos debuteert als schrijver van een spirituele thriller. Hij was 25 jaar advocaat en schreef nu de thriller "Advocaat van de waarheid" dat begin dit jaar verscheen.

"Advocaat van de waarheid" gaat over liefde en vriendschap, over integriteit en het volgen van de innerlijke stem van waarheid, ook als dat tegen allerlei belangen ingaat. Een ex advocaat komt midden in spannende intriges terecht. Loyaliteit naar vrienden, het redden van miljoenen mensen bij het uitbreken van een pandemie en een strijd tegen niets ontziende bedrijven die exorbitante rendementen en macht nastreven, brengen hem in een onmogelijke spagaat.

Je zou "Advocaat van de waarheid" een maatschappijkritische thriller kunnen noemen, waarin actuele thema's in een spirituele context worden geplaatst. In zijn roman snijdt Bos een aantal thema's aan waarmee hij veel affiniteit heeft. Centraal staat de vraag hoe de mens omgaat met zijn creërend vermogen, vanuit welke intentie. Niet de werkelijkheid is bepalend, maar hoe wij die zien, en hoe wij die zelf creëren. Bos schreef een tegelijk diep beschouwend maar tegelijk ook een goedlopend en spannend verhaal wat toch wel bijzonder is voor een debuterend schrijver op thrillergebied. Bos tekent haarscherp de huidige samenleving die immers gekenmerkt wordt door een toenevende intolerantie, onverdraagzaamheid, verruwende omgangsvormen, de haast paranoïde hang naar veiligheid, populisme, het wegvalen van structuren en (falend) politiek leiderschap.

De advocaat van de waarheid is een roman, waarin Bos tegenover het maatschappelijke decor de levenswijze en visie van Franciscus van Assisi actualiseert naar onze tijd, maar tussen de regels door valt op te maken dat Bos ook is geïnspireerd door het boeddhisme. Liefde, mededogen en compassie zouden dé antwoorden kunnen bieden voor de huidige crisis in onze samenleving.

Willem Glaudemans die Bos behulpzaam bij het boek adviseerde zegt ervan: "Adriaan Bos heeft met Advocaat van de waarheid een diepzinnig en tegelijk heel spannend boek geschreven. Een zeldzame combinatie. Hij zet actuele maatschappelijke thema's in een spiritueel licht. Het is een boek dat je in het hart raakt en aan het denken zet. Een absolute aanrader!"

Willem Glaudemans die Bos behulpzaam bij het boek adviseerde zegt ervan: "Adriaan Bos heeft met Advocaat van de waarheid een diepzinnig en tegelijk heel spannend boek geschreven. Een zeldzame combinatie. Hij zet actuele maatschappelijke thema's in een spiritueel licht. Het is een boek dat je in het hart raakt en aan het denken zet. Een absolute aanrader!"

Jon Kabat-Zinn
Waar je ook gaat daar ben je
Kosmos, 2012

"Waar je ook gaat daar ben je" is de klassieker op het gebied van Mindfulness. Veel mensen denken dat meditatie een manier is om je terug te trekken uit de wereld. Maar het tegenovergestelde is waar. Het is juist een levenskunst, een methode die het mogelijk maakt te genieten en vreedig aanwezig te zijn bij alles wat je doet, waar dan ook, iedere dag weer. Dit boek laat zien hoe meditatie een deel van je dagelijks leven kan zijn.

De auteur leert de beginner én de geoefende zich open te stellen voor de rijkdom van ieder moment.

Jon Kabat-Zinn (geboren op 5 juni 1944) is oprichter van de *Stress Reduction Clinic* van het gezondheidscentrum van de universiteit van Massachusetts. Zijn belangrijkste onderwerpen van onderzoek zijn: de interactie tussen lichaam en geest bij helende processen, klinische toepassing van de beoefening van aandacht voor mensen met chronische pijn en aan stress gerelateerde stoornissen en de maatschappelijke toepassing van de beoefening van aandacht.

Jaap Dijkstra
De absolute werkelijkheid
In het licht van eeuwenoude religieuze tradities
Uitgever: A 3. 2012

In dit boek neemt de wiskundige theoloog Jaap Dijkstra de vierdimensionale werkelijkheid als uitgangspunt voor zijn zoektocht naar de ab-

solute werkelijkheid. Dit doet hij op een zo logisch mogelijke wijze en in het licht van eeuwenoude religieuze tradities. Door zijn (spirituele) ontwikkeling kon hij niet langer binnen de muren van de kerk functioneren. Hij stopte als dominee en begon onder de naam 'De Oude Hof' in Oosterwolde een praktijk voor counseling, mediation en supervisie. In zijn voorwoord zegt Dijkstra: "Het na-deel van religieuze of mystieke teksten is dat ze vaak niet "landen" in de hedendaagse, westerse manier van denken. Er zijn er die het zweverig noemen. We kunnen ons leven leiden zonder een

vermoeden te hebben van het bestaan van een absolute werkelijkheid, maar zij kan zich ook aandienen in de gedaante van een topervaring, ook wel religieuze ervaring genoemd. Of in de vorm van een bijna-doodervaring. Zij die dit hebben meegemaakt, ervaren dit als de absolute werkelijkheid."

In zijn boek probeert de gewezen predikant niet op de zweeftoer te gaan en (gelukkig!) zoveel mogelijk het gezonde verstand te gebruiken. En in zijn nawoord wijst hij er nadrukkelijk op dat het lezen van dit boek de individuele ontwikkeling niet verder brengt, wat volgens hem overigens geldt voor alle boeken met een spirituele inhoud. "Goede mensen, diegenen die de hele dag praten over perfecte wijsheid, realiseren zich niet dat ze die bron al in zich hebben."

Hoewel Dijkstra zijn christelijke afkomst niet verloochent, put hij ook veel uit andere zeer oude religieuze tradities, met name het Hindoeïsme.

De absolute werkelijkheid is een prima boek voor spirituele zoekers, al is mijn bezwaar dat hij met westerse ogen kijkt naar bijvoorbeeld begrippen als karma. Een Indiër zal zeggen: karma, daar moet je uit stappen."

William Bloom
De kracht van moderne spiritualiteit
Een nieuwe manier van bewust leven.
Altamira 2012

"We willen graag de voordelen van religie en spiritualiteit plukken, maar we willen niet tegelijk worden opgescheept met een heel pakket van religieuze overtuigingen, in het vakje van één bepaald geloof worden gestopt of ons aansluiten bij een bepaalde groep," zegt William Bloom in zijn inleiding.

Op de vraag wat je gelooft weten mensen steeds minder goed antwoord te geven. Men noemt zich vaak wel spiritueel, maar is niet altijd christen, boeddhist of moslim. Integendeel, de essentie van moderne spiritualiteit lijkt juist te vinden in diversiteit; men creëert zijn eigen spirituele beleving met behulp van concepten uit verschillende stromingen en religies.

In zijn boek onderzoekt spiritueel leider en auteur William Bloom de eigenschappen van deze 'moderne' spiritualiteit. Hij legt uit hoe begrippen als verbinding, reflectie en dienstbaarheid hierin een centrale rol spelen. Daarnaast legt hij uit hoe deze makkelijk kunnen worden geïntegreerd in het dagelijkse leven. Hij benadrukt een spiritualiteit gebaseerd op universele waarden – een die krachtig, motiverend en inspirerend is.

Bloom wil van spiritualiteit geen handelsartikel maken, het zoveelste zelfhulpboek - of programma dat belooft dat je je beter zult voelen. Hij voelt zich niet zo lekker bij dergelijke vormen van spiritualiteit "Deze week bied ik je een nieuwe meditatievorm. Volgende week is het een nieuw recept en dan weer een recept. Dit boek houdt zich niet met dergelijke zaken niet bezig. Wat het wel wil doen, is je hart ontwikkelen, je bewustzijn verdiepen en verbreden, en bouwen aan een rechtvaardige, creatieve en liefdevolle wereld."

"Het zou," zo zegt hij, "het grootse verhaal van moderne spiritualiteit kunnen zijn: dat wij als collectief en door de gecombineerde energie van ons liefdevolle hart, de nieuwe messias vormen." Het traditionele grootste verhaal van een enkele avatar wordt democratisch verdield over ons en allemaal. Allemaal vormen we de avatar."

Zijn boek bevat behalve veel informatie en analyses ook veel praktische tips en spirituele oefeningen.

* * *
*

De valkuilen van sekten en goeroes

Van oudsher zijn mensen op zoek naar de zin van het leven en naar manieren om toch meer verlicht te worden. Omdat ze de meester buiten zichzelf zoeken, zijn ze een gewillige prooi voor zogenaamde verlichte meesters en goeroes.

“Ingewijde” mannen, maar ook vrouwen, gaan prat op hun inwijding en “anders” zijn. Zoiets van: “Ik heb, ik heb, wat jij niet hebt en je hebt mij nodig om misschien ooit zover te komen.” Behalve een heel groot ego (egod) beschikken ze vaak over een behoorlijke portie charisma. Vanaf de jaren zestig heeft een golf van goeroes uit India, Tibet en Japan het Westen overspoeld, maar sommigen bleken in de praktijk verrassend minder “heilig”, getuige de vele schandalen rondom machtsmisbruik, hypocrisie, seks en geweld.

Ik scheer ze niet allemaal over één kam, want er zijn ook goeroes en spirituele leraren van onbesproken gedrag, maar ik vraag mij wel steeds meer af of je anno 2012 nog wel een meester of leraar nodig hebt op je spirituele weg. Begrijp me goed, er is niets mis mee om een poosje bij een leraar of goeroe in de leer te gaan. Een goeroe leidt je, als het goed is, van donker naar licht, van onwetendheid tot weten en laat de leerling op een gegeven moment weer los. Krishnamurti zei eens tegen een man die al vele jaren overall naar diens lezingen toekwam en hem de zoveelste keer een vraag stelde: “Meneer, u snapt het niet en zult het nooit snappen. Ik heb liever dat u nu gaat.”

Een goede goeroe wijst van zich af en zegt tegen zijn leerlingen dat er een moment kan komen dat hij ze weer naar huis stuurt. Helaas gebeurt dat niet vaak. De goeroe wordt op handen gedragen en kritiek is, op z’n zachts gezegd, ongewenst.

Hoezo hoger plan?

Niet eens zo lang geleden waren het de dominees en de priesters tegen wie menig gelovige opkeek. Nu de kerken dreigen leeg te lopen en menig, vooral, rooms-katholiek geestelijke door seksueel misbruik van zijn voetstuk valt, zou je verwachten dat velen het wel gehad hebben met het zoeken van autoriteit buiten zichzelf.

Toch is dit een hardnekkig verschijnsel. Er zijn nogal wat ex-gelovigen die zich blindelings overgeven aan paranormaal begaafde sektarische leiders, goeroes of therapeuten die zich eveneens seksueel te buiten gingen.

Nou gaat niet iedere leraar of goeroe zover, net zo min als alle kerkelijke geestelijken, maar het gebeurt nogal eens dat zij de macht die ze uitoefenen misbruiken.

Het is verbijsterend te zien hoe intelligente mensen zich kritiekloos (ook letterlijk) in de armen van een hitsige leraar/goeroe of therapeut storten.

Wat te denken van zo’n leraar met nogal wat volgelingen die met zijn vrouwelijke volgelingen seksueel contact had. Toen één van hen dit weigerde, zei hij: “Als je met mij vrijt, kun je zeggen dat je dat met een groot meester gedaan hebt en kom je op een hoger plan. Dit is de nieuwe tijd waarin bekrompen conventies er niet meer toe doen.” De vrouw is verbijsterd weggelopen en is daar nooit meer terug geweest.

Hoezo, “groot meester” vraag je dan je af.

Zij hebben ‘iets’ wat de ander niet heeft, althans, dat beweren ze, zijn paranormaal begaafd, kunnen engelen en gidsen

channelen. Vooral Maria Magdalena en aartsengel Michael lijken het heel druk te hebben met het doorgeven van vaak vooral tegenstrijdige boodschappen die de wereld moeten redden. “Ik voel me zo klein als ik bij hem ben,” zei een ex-volgeling eens tegen me. Het was een prachtvrouw, die helaas nu een schaduw is van wie zij eens was.

In haar boek “Spiritueel Misbruik” wijst Aleid Schilder erop dat op paranormaal gebied steeds meer mensen opereren zonder zich voldoende bewust te zijn van eigen emoties en drijfveren. “Dan ligt misbruik op de loer: ze verleiden en misleiden afhankelijke medemensen, en houden hen in hun macht. Er kan grote schade ontstaan: financieel, fysiek, seksueel. En daaruit vloeit weer psychische ellende voort, ook voor de naasten van de slachtoffers.” Haar boek bevat tal van verbijsterende voorbeelden van mensen die spiritueel en seksueel misbruikt werden door zich verlicht noemende figuren met vaag psychopathische trekjes.

Persoonlijke seks-slavin

Verbijsterend is het boek “Ik was pas dertien, tien jaar lang gevangen in een sekte in Midden-Amerika” van Lea Saskia Laasner. De Zwitserse Lea Laasner beschrijft hoe haar moeder onder de invloed raakt van een zogenaamde Nieuwe Tijds-goeroe die zich wil losmaken van het materiële en zijn leerlingen op een Hoger Vlak wil brengen, een door dergelijke figuren geliefd begrip om met hun volgelingen op z’n “nieuwe tijds” te kunnen rollebollen. Lea had een gelukkige jeugd tot haar ouders op een dag hun huis verkochten en het geld, bijna een miljoen euro, overmaakten op de bankrekening van de sekte van goeroe Benno, die vanaf dat moment hun familie in zijn macht had. De goeroe van de sekte bleek seks te zien als dé manier om de persoonlijkheid te ontwikkelen en een middel om op een hoger plan te komen. Al snel laat hij zijn oog op de dertienjarige Lea vallen en misbruikt haar tot haar 21ste.

Ik ben zelf vader van inmiddels volwassen dochters en begrijp niet hoe ouders kun kinderen willens en wetens hun dochter laten misbruiken. Ik kon het niet met droge ogen lezen.

Jarenlang leven Lea en haar familie in de sekte, eerst in Oostenrijk en Portugal, later in het Midden-Amerikaanse Belize, waar de sekte een ranch met vee aankoopt. Lea is inmiddels de persoonlijke seks-slavin van de goeroe geworden. Protesteren heeft geen zin, want wie dat durft wordt door de hele groep afgestraft. Dat op een “hoger plan” komen gaat dan gepaard met seksorgiën waaraan iedereen moet meedoen. Wat gaat er door een 13-jarig kind heen die het gehijg en gesteun moet aanhoren, ook van haar vader en moeder die het ook met anderen doen. “Wij kinderen moesten in een grote kamer bij de volwassenen slapen. Ik vond het vreselijk. Dat ze het liefst naakt stoeiend door het huis renden, moesten ze zelf weten, maar wat er ’s nachts in de tot slaapkamer omgebouwde woonkamer gebeurde, was voor mijn kinderoeren moeilijk te vertalen. De kakofonie en liefdesgeluiden drongen van alle kanten tot me door en ik werd er akelig van. De volwassenen leken elkaar qua lawaai te willen overtroeven.”

Op haar 21ste maakt Lea uiteindelijk de moedige keuze om haar familie achter zich te laten en de sprong naar de vrijheid

te wagen. Contact met haar moeder heeft ze niet meer. En ze heeft een aanklacht ingediend tegen de leider van de sekte. Haar vader maakte zich ook los van de sekte.

Tot op het bot vernederd

Een goeroe wijst, als het goed is, van zichzelf en leidt je van donker naar licht. Goeroes of leraren als die van Lea Saskia laten hun volgelingen in de duisternis donderen. Het zijn anti-goeroes, net zoals priesters die hun handen niet konden thuishouden anti-priesters zijn.

Helaas staat haar verhaal niet op zichzelf. In de tijd dat ik als journalist werkzaam ben, zijn dergelijke verhalen mij meer ter ore gekomen. Intelligenten mensen trappen kritiekloos in de valkuil van zo'n spiritueel leider en maken zelf ook slachtoffers. De vader van Lea Saskia Laasner was architect maar liet zich tot op het bot vernederen.

Onthutsend is in dit verband ook het boek van filosoof, psycholoog én ervaringsdeskundige André van der Braak. Hij gaat in zijn boek "Enlightenment Blues" uitvoerig in op de gevaarlijke aspecten in de relatie goeroe-leerling. Hij maakte zelf elf jaar deel uit van een sekte van de zelfverklaarde "verlichte" goeroe Andrew Cohen. Ook Van der Braak liet zich elf jaar vernederen.

De makke is dat het spirituele wereldje nogal wat, soms labiele, mensen aantrekt met een niet al te positief zelfbeeld die de harde wereld ontvluchten en hun heil zoeken in een spirituele wereld, een groep of een sekte waar ze vaak ook weer in valkuilen kunnen lopen. Vaak is escapisme de drijfveer, wereldmijding en het zoeken van de geborgenheid van een groep met een charismatische leider

Op zich is er met spiritualiteit niets mis, maar er bestaat niet zoiets als in een weekend verlicht worden, zoals tal van cursussen beweren.

Cultuurgebonden

In deze tijd waarin alles aan het licht komt, bijvoorbeeld ook seksueel misbruik door geestelijken en goeroes, is het geboden om heel kritisch te kijken naar wat zich op spiritueel en paranormaal gebied aandient. Geloof niet blindelings in iemand die verlichting belooft als je bij zijn club aansluit. Geloof niet meteen iemand beweert Maria, aartsengel Michael of Gabriel door te krijgen. Blijf vooral kritisch.

Er verschijnt inderdaad "iets" bij mediums, maar dit is cultuurgebonden en daar verbinden we dus iets aan. Je kunt alleen maar zo goed mogelijk proberen dit "iets" door te geven, of zo zuiver mogelijk proberen te vertellen wat er echt is en je kunt daar geen eigen gedachte of cultuur aan verbinden. Punt is dat mensen dusdanig zijn opgevoed dat ze al heel snel in die vroegere beelden blijven steken. Maar wat mediums in feite zien is een energievorm en meer niet. Het gaat om de vertaalslag waar het vaak misgaat. Je moet eigenlijk het menselijk aspect en het menselijke denken kunnen loslaten om datgene eruit te halen wat is waargenomen en bedoeld.

Dat het zo vaak misgaat, heeft wellicht te maken met het feit dat mensen vooral in deze onzekere tijd, nergens meer antwoorden denken te vinden, maar ze toch willen hebben. Ze willen die zekerheid, maar krijgen die niet. Zijn op zoek naar waarheid, maar "de waarheid is een land zonder paden", zei Krishnamurti al.

Zo verging het ook de mensen in de sekte waar Lea Saskia Laasner verbleef, waar een zekere Janet beweerde een groot

meester, die vele duizenden jaren op aarde verbleef, door te krijgen. En ze trapt er allemaal in. Het is de vraag of ze ooit die antwoorden krijgen waarnaar ze op zoek zijn. En de sekteleiders zijn zo doortrapt dat ze er wel voor zorgen dat de echte antwoorden uitblijven, zo er al antwoorden zijn.

Het is goed is om zelf actief te gaan zoeken naar antwoorden aangezien we alleen maar vanuit onze eigen kracht kunnen transformeren.

Zelf zoeken is dus al in onze eigen kracht komen, zonder afhankelijkheid van meesters en goeroes.

Dat is echt nieuw bewust zijn! Zoek de meester in jezelf...

Lambert (Aat) de Kwant is freelance religie-journalist en verzorgt programma's voor OHM, de Hindoe-omroep. Via zijn bureau Quantum Research & Journalistiek is hij ook betrokken bij research voor andere organisaties en schrijft hij o.a. in bladen als Prana, Terugkeer en Koördanser. Hij is programmamaker bij Indigo Soulstation. (www.indigo-soulstation.nl). Hij organiseert symposia via de stichting Quantum Symposia. (www.quantumsymposia.nl). Hij verdiept zich ook in het fenomeen van de helende stem, geeft daar ook lezingen en workshops over E-mail: Lambert43@chello.nl

* * *

*

Eigen aard

Te leven naar je eigen aard,

I s dat niet alle moeite waard?

En leven zoals het is bedoeld

I k heb het meer dan eens gevoeld.

Te leven met een dieper zelf

Geeft ruimte, leegte, een gewelf.

Dan is het leven naar Gods wil

En wordt het in ons volledig stil.

Te leven vanuit die bron van kracht

I s waar 'het oude weten' wacht.

En leven vanuit die diepe grond

Maakt heel ons lijf en hart gezond.

Evalidja

Landdag 2012

Stellingen over de Ziel

van de redactie

Op de Landdag in Naarden, 2e Pinksterdag 2012, stond het middagprogramma in het teken van 'de ziel'. Beter gezegd: het middagprogramma op die dag wilde een invulling geven aan dit thema, waaraan de komende tijd binnen de VKK een gerichte aandacht gegeven wordt. Het thema zelf is benoemd als 'Beschouwingen over de ziel'. Concreet heeft dit alles voor de landdag betekend dat, naar aanleiding van een PowerPoint presentatie met diverse stellingen over de ziel, de aanwezigen met elkaar in gesprek konden raken. In onderstaande tekst is een deel van de stellingen weergegeven. Om wat meer dimensies tijdens de leeservaring aan het geschreven woord toe te voegen zijn enkele afbeeldingen ingevoegd door de redactie.

1- Landschap van de ziel

- Is de ziel ter ziele gegaan? (Moderne filosofen)
- De ervaring in het leven laat sporen na op de ziel, zo krijgt de ziel steeds meer jouw kleur. (Daniël van Egmond (1948-))
- De ziel is van God gegeven, en daarom niet geheel onderworpen aan wat er gebeurt. (Elisa Klapheck (liberaal rabbijn) (1962 -))
- Lichamen kunnen dan wel vergaan, maar zielen blijven eeuwig voortbestaan. (Jesse Bering (Evolutionair psycholoog, 1975 -))

2- Omhulsel van de ziel

- Onze ziel is een mysterie, zoals God een mysterie is. (Augustinus (354-430))
- Het zelf dat wij zoeken is het zelf dat zoekt. Of: de ziel die zoekt is de ziel die we zoeken. (Augustinus)
- 'Ziel' is een ander woord voor ons besef niet te weten wie we zijn, niet per ongeluk of tijdelijk, maar principieel. (Eric Borgman (RK Theoloog) (1957 -))
- De ruimte van gelijktijdig weten en niet weten wie we zijn, dat is de ruimte van onze ziel. (Augustinus)*

- Als iemand zijn ziel richt op de hoogte, dan zal hij verhoogd worden. (Het grote boek der Apokriefen (Agrapha, Jezus woorden))
- Daar de menselijke ziel de emanatie van haar God is, worden "de Vader en de Zoon" één, en vloeit de goddelijke bron als een stroom in de menselijke bedding. (H.P. Blavatsky. Geheime Leer deel 3)

3- Ziel

- De ziel of psyché is het onstoffelijke deel van de mens, dat door het gehele lichaam is verbreid. (Encyclopedie "van Anima tot Zeus")
- Zalig is hij die zijn eigen ziel zal leren kennen (Jezus)
- Ziel is het denkende dat geen uitgebreidheid kent. (Descartes (1596-1650))
- De ziel is een immateriële substantie, onafhankelijk van het lichaam en onsterfelijk. (Plato (ca. 427-347 v. Chr.))

4 -Kathedraal van de ziel

- De ziel, met haar niet-ruimtelijk universum, herbergt een onmetelijke rijkdom aan beelden die in miljoenen jaren ontwikkeld zijn. (Slavenburg & van Schaik, 2010)
- De ziel is het rijk van God. (Meester Eckhardt (ca. 1260 -1328))
- Het lichaam is het instrument van de ziel, maar ziel is ziel, ook zonder instrument. (Levi Dowling (1844-1911) (Aquarius evangelie))
- De menselijke ziel is een tussenwezen, geplaatst tussen de hogere en de lagere wereld. (Plotinus (ca. 204/5-270))
- De menselijke ziel kan zich van het hogere afwenden en zichzelf toestaan om gevangen te worden door zijn eigen afbeelding in de spiegel van de materie. (Plotinus)
- De ziel is dat gedeelte van de mens waarin hij alles beleeft; zijn verlangens, zijn hunkering en ook zijn emoties als woede en begeerte. (Slavenburg en van Schaik)
- De ziel is het niet-materiële deel van de mens. (New age)
- In het hiernamaals kunnen de zielen elkaar herkennen aan hun voertuig. (Proclus (412-485))
- De ziel geeft aan wat de mens in zijn leven kan bereiken. (Egyptische mythologie)

5 – Ziel gebracht naar de hemel

- De ziel is in de meest gebruikte betekenis de niet-materiële, spirituele component van mens en dier. (Wikipedia)
- Als je echt leeft kan niets anders in je bezig zijn dan alleen God, in het binnenste van je ziel. (Meester Eckhart)
- Niemand of niets vermag aan de grond van de ziel te raken dan God alleen. (Meester Eckhart)
- De ziel is een vat vol deugden, die uit de Diepte komen. (J.E. v.d. Stok (1880-1958))
- De ziel van de rechtvaardige is inderdaad een paradijs. (Theresa van Avila (1515-1582))
- De grenzen van de ziel zul je niet kunnen gaan ontdekken, ook al bega je iedere weg. (Herakleitos (ca. 540-ca. 480 v. Chr.))
- De ziel – misschien kan men beter voelen wat dit woord betekent dan het in verstandelijke termen definiëren – is geworteld in het Vrouwelijk Aanzicht der schepping. (J.E. v.d. Stok)

6 – Kleed van de ziel

De kunstenaars en hun werk:

- (1) - Landschap van de ziel, Greet Steenland. Meer van haar werk is te zien op: 'www.greetsteenland.nl'
- (2) - Omhulsel van de ziel, Ivo Rijkers (bron: 'www.jezzebel.nl') Meer van zijn werk is te zien op: 'www.ivorijkers.fotoplek.nl'
- (3) - Ziel, Hilke Broodtaerts, meer van haar werk vind u bijvoorbeeld op: 'www.openateliersharen.nl/2010/kunstenaars/Hilke_Broodtaerts'
- (4) - Kathedraal van de ziel, anoniem. Bron: 'www.blauwlotus.blogspot.nl'
- (5) - Ziel gebracht naar de hemel - Bouguereau (1825-1905)
- (6) - Kleed van de ziel – Inge Evers. Meer van haar werk kunt u zien op: 'www.wvevers.dds.nl' ||

Namens de Redactie: Uitnodiging

De komende tijd wil de redactie van Reflectie graag aandacht besteden aan het thema 'Beschouwingen over de ziel'.

Dit is een thema dat onlangs is vastgesteld als 'jaartheme' binnen de VKK. Dit thema is bijvoorbeeld aan de orde geweest op de landdag. Het thema kan ook worden gebruikt op gemeenteavonden, in de mededelingenbladen van de kerkgemeenten of binnen de opleiding.

Graag wil de redactie van Reflectie ook aandacht hieraan besteden.

Of het een 'jaartheme' blijft in Reflectie, beslist ook u. De redactie nodigt u namelijk van harte uit uw bijdrage te leveren aan 'Beschouwingen over de ziel'. 'Jaartheme' of niet, het kan maar zo zijn dat uw bijdrage een langere 'broedtijd' nodig heeft dan één kalenderjaar, van af 'nu'. Ook dat is goed, want het is zoals het is.

In het artikel 'Stellingen over de ziel' wordt aandacht besteed aan hoe het thema vorm kreeg op de afgelopen landdag. Mogelijk heeft één van de stellingen een snaar geraakt. Mogelijk heeft één van de afbeeldingen dat gedaan. Misschien wilt u, daarentegen, juist een artikel aanreiken dat een meer 'academische stijl', inclusief noten en literatuurverwijzingen, kent. Het zou ook een essay kunnen zijn. Of een gedachte, een ervaring of een beeld. Het zou een beschrijving kunnen zijn naar aanleiding van een levensthema of een ontwikkelingsweg. Het kan een tekst zijn, waardoor u steeds weer wordt geraakt. Of een weerslag vanuit de ervaring dat juist woorden niet, maar beelden of klank of muziek of natuur ervaren uw ziel doet klinken.

Heel grof gesteld zijn er, op inhoud, twee vormen van kopij mogelijk. De ene behandelt dan eerder de 'beschouwingen over de ziel'. De ziel wordt hier eerder een object, waarover – mogelijk – iets te zeggen valt. Dit is een beschouwende wijze. 'Beschouwingen van de ziel' bieden een ruimte waarin meer de ervaring kan klinken. Een vorm op inhoud, die meer van 'binnenuit' wil aanreiken en vertellen.

Welke vorm u ook maar ligt ...

De vrijheid de, voor u juiste vorm te kiezen, is aan u

... maakt u zich over de omvang ervan weinig zorgen.

'Oneliners' zijn welkom.

Een 'Elevator Pitch' (tekst, die uit te spreken is in zo'n twintig seconden) ook.

Een gedicht.

Een afbeelding, eventueel met toelichting vanwege de persoonlijke weerklank.

Of ...

Het maximum aantal woorden 'lopende tekst' is 3000, maar daarin past mogelijk al veel 'ziel en zaligheid' ...

De redactie ontvangt graag uw bijdrage.

Deze kunt u mailen naar de redactie (zie colofon in deze Reflectie).

Paul van Rooijen,
eindredacteur.

De Ziel

Parcival van Gessel

Vanuit het zielsaspect van de mens kan men niet anders dan heel eerlijk de wereld inkijken. Tot hoever moet het ingedaalde Godswezen stijgen om ons te laten werken op een wijze dat onze daden, woorden en gedachten Goddelijk geïnspireerd zijn en Zijn zegen uitspreiden over de mensheid en de natuur ...

De bewustwording van dit alles is één ding, het "God" zijn is iets heel anders. Zo gauw we een tipje van dat Godswezen in onszelf gewaar worden, kunnen we hier al mee gaan werken.

Het gaat maar om een heel klein vonkje. Een vonkje dat gaat gloeien. Dat groeit als we eerlijk naar onszelf durven te kijken. Te kijken naar onze goede dingen en naar onze streken. Het is zaak om een fijne radar te ontwikkelen voor het herkennen van onze streken.

Pak ze aan!! Eén voor één.

Streken worden met liefde overwonnen en omgevormd. In positieve banen geleid. En die kansen krijgen we. Zo gauw we incarneren. We moeten ze herkennen.

Liefde betrachten. Gods liefde uit je laten komen en uitstralen. Elk moment dat je de ogen opslaat. Als je zegent met je handen, als je je arm om iemands schouder slaat, een kus. "Ik houd van je" zeggen, als ware je God. Voortdurend liefdevolle gedachten toezenden, in een meditatief moment dat zich op elke plaats en in elke situatie kan voordoen. Als je even tijd hebt, laat je het gebeuren. Liefde laten doorstromen in kijken, spreken, denken en doen. Liefde kunnen inademen. De Godsergie herkennen in alles. Iets lelijks voor onze ogen kan van een ontroerende schoonheid blijken te zijn.

Sla die ontroering, dat moment, op in je hart, want dat laat de Godsvonk groter opvlammen.

Zo kom je in het centrum van je geluk terecht en daar is het goed toeven. Zo zal Zijn zegen altijd op je rusten.

De uitdrukking "Zijn Zegen" is eigenlijk te beperkt. De Moeder is overal.

"Zijn" is een verzamelwoord. "Haar" hoort er ook bij.

Geen "zachte Liefdesstroom" heeft zoveel kracht als de Liefde van de Moeder. Misschien is het wel een geheim, dat "Zijn Liefde" eigenlijk "Haar Liefde" is.

"Haar" Liefde wordt onvoldoende begrepen. Ook in onze Liturgie is het vrouwelijke in goede balans met het mannelijke aanwezig. Echter zonder studie wordt het niet herkend.

"Haar" Liefde wordt dus onvoldoende begrepen, is te kwetsbaar. Daarom is er zoveel ellende in de wereld. De liefde wordt met voeten getreden. Voorzichtig zijn dus, misschien niet teveel uitleggen.

Elia hoorde op de berg Horeb het zachte suizen van de stilte. Zo zacht is die liefdestroom. Een extreem mild nevelregentje, waar je drijfmat van wordt.

Is de ziel een blauwdruk van ons Godswezen? Dan zijn wij van ons diepste Zelf afgedwaald.

Als je het bovenstaande gehoord hebt, verlang je niets liever dan terug te gaan naar die oorsprong.

Ik wens ons een liefdevolle reis terug toe.

(vervolg op pagina 9)

Leven in Niemandland

Lydia Schaap

Er is bijna geen strand meer, alleen nog een woeste, witschuimende zee. Springtij. Aan de vloedlijn beginnen de duinen al, op een heel smal looppad na. Toch een stukje het zandpaadje volgen, wetend dat het bijna donker is en de zee zich niets van mijn lopende voeten zal aantrekken, maar het ziet er zo aantrekkelijk uit.

'Eclipse' van Nicholas Roerich

Ik ben er nog...

De zee roept: "Kom dan, ik wil met je spelen" en vervolgens rollen de golven over de laatste smalle loopstreep en klotsen tegen de zandwal aan. Mijn voeten, in bergschoenen gehuld, zijn verdwenen in het fluoriserend sop. Net of ze in de sneeuw zijn verdwenen, zak ik weg in het koude water. Meteen omhullen de golven mijn voeten, het is ijskoud en dan: lachen, voelen, ervaren, verwonderen, leven, ademen, verdwijnen... geen ik meer, zelfs geen ben... (enkel) water, schuim, geluidloos geluid, de onstuimige zee. De ondergaande zon verft (schildert) violette strepen in de frisse, bijna winterlucht. De volle maan, komt net boven het duin uit, met een volle maansgezicht, als een grote, lachende, oranje lampion.

De mannelijke zonnekracht, lijkt in de zee te verdwijnen.

Lijkt, het is slechts schijn.

De zon verlicht en bevrucht de vrouwelijke kracht van de opkomende volle maan. Hij laat zijn, nog oranje, stralen over haar duistere oppervlak dwalen. Dringt diep in haar donkerte door en laat haar zijn licht uitstralen.

Zo groots en toch zo stil, eenvoudig, bescheiden, moeiteloos... het gebeurt gewoon.

Hij fluistert in haar oor of is het "mijn" oor?: "Ik ben er nog, ook al zie je me niet. Ik blijf je vasthouden, ook al lijkt ik achter de horizon te zijn verdwenen. Ik ben altijd om je heen, zet je in je ontvangende, stralende vrouwenkracht. Verlicht je en blijf in je doordringen, ook al lijken onze vormen gescheiden te zijn van elkaar. Ik heb je innig lief. Bemin je intens. Dank voor je open- en ontvankelijkheid. Dat jij mijn stralen wil ontvangen. En op jouw beurt, weer zal uitstrooien over De Aarde. We zijn één".

Er is ook een maansverduistering deze volle-maansnacht, ergens op de Aarde zichtbaar. Hier, aan het strand, helder voelbaar en zichtbaar in het woeste springtij van de zee. De levensenergie, die nu zo krachtig door mijn tintelende voeten en kui-

ten stroomt, ervaar ik als alles, wat zich om mij heen schijnbaar beweegt of stilstaat.

Het lijkt eerder dat alles wat (dat?) beweegt, stilstaat en wat stilstaat, beweegt.

Het Leven Leeft, zet alles in vuur en vlam.

ÉÉN en hetzelfde LEVEN.

Zij bezit ontelbare vormen. Stroomt door onafzienbare, kleurige landschappen. Tintelt door een oneindige verscheidenheid aan sterren, zonnen en manen. Beweegt door schijnbaar afgescheiden delen, individuen, dieren, natuurwezens, moleculen, atomen.

Waarom eigenen wij dit mysterieus stromende Levenswater ons toch toe, als zijnde van mij en van jou? Waarom verliest het, door opvoeding, maatschappij, gewoonte, traditie, cultuur, religie en politiek bepaalde en geconstrueerde "ik" zich in de droom van afgescheidenheid? Waarom toch altijd maar voor die begrensde, beperkte nachtmerrie kiezen? Soms lijkt het misschien een mooie, comfortabele, succesvolle, ambitieuze, droom waarin ik mijzelf veilig waar. Maar, als ik dieper kijk, is het een valse zekerheid, die de vorm aanneemt van een bekende woon- en werkomgeving en relationele verbanden in wereldse of spirituele genootschappen, waar het "ik" zich prettig bij voelt en met lotgenoten in dezelfde droom figureert. Zelfs, soms beknellende, familieverbanden kunnen die valse, vaak ook financiële, veiligheid, in stand houden, omdat het "zo hoort".

Het individuele "ik" houdt zich graag bezig met 'waarom' vragen of problematische verhoudingen. Dit denkende deeltje is sterk gemotiveerd de droom in stand te houden en verzint van alles om dat daadwerkelijk te doen. Het scheidt gezichtspunten, analyses, verwachtingen, meningen, (voor)oordelen, kennis, doelen, zingeving, therapieën, filosofieën, verlangens, gehechtheden, comfortzones, schijnveiligheid, schijnheiligheid, (spirituele) zoektochten, vragen en vaak ernstige problemen om vervolgens zich druk bezig te houden met de antwoorden en oplossingen ervan. Lijkt iets opgelost te zijn, dan zal het onmiddellijk iets nieuws creëren om zich daar weer op te kunnen storten.

Ik ben nooit goed genoeg, blijf altijd bezig mijzelf te verbeteren. Het wiel van samsara draait gewillig in het rond, dag na dag, jaar na jaar, leven na leven.

Stil

Durf ik Stil te zijn? Het deeltje dat ik "ik" noem, te doorzien als figurerend in een film, met als titel: "mijn leven". Ben ik moedig genoeg een gok te wagen?

Gokken op... dat het Leven verder gaat zonder "ik", zonder "mij", zonder mijn bedenkzels, fantasieën, analyses, zoeken, vragen en ogenschijnlijke antwoorden, zonder mijn tussenkomst?

Durf ik te bekennen dat alles wat ik weet, geleende kennis is?

Dat niets oorspronkelijks uit een "ik" voort kán komen?

Dat in wezen niet "een iemand" iets wezenlijks kán ervaren?

Ervaring is van zichzelf leeg van een "ik" en een "iemand".

Ervaring is een gebeuren, een voltrekken, zonder dat ik aanwezig ben en er een etiket opplak. Zodra een "ik" claimt iets te

weten of te hebben ervaren, is Het Mysterie verdwenen. Zij houdt zich bescheiden Stil en kijkt mild en vol liefde toe, terwijl Het (het) lijkt te zeggen: "Draai het wielje nog maar eens rond en klap maar weer in je handjes".

De Mystieke Ervaring, Het Onbekende, Het Onbeschrijfelijke wacht in Stilte, totdat het denkende, onrustige, strevende, druk bezig zijnde "ikje", uitgeput, instort.

Niet dat Het Mysterie verdwijnt. Het zal, net als de zon ogenschijnlijk in de zee verdwijnt en toch zijn (haar) verwarmende lichtstralen doorgeeft aan de volle maan, mij immer blijven volgen en verlichten. Het "ik" kan zichzelf niet loslaten, overgeven, oplossen of vertrouwen op Het Onbekende... Het wil zichzelf immers niet verliezen en zoekt altijd vaste, bekende grond onder de voeten. Wil niet in zee verdwijnen. Het wil vastberaden en met een enorme kracht weerstand bieden.

Weet, grenzeloos inventief, keer op keer iets te verzinnen om het wielje draaiende te houden, om juist daarmee overgave, oplossen, loslaten, te voorkomen.

Als "ik" spiritueel word, zie ik geen verschil met mijn "ego"-gerichte "ik".

"Ik" is immers "ik". Het zal eerder subtieler worden en daardoor lastiger te herkennen.

Als ik probeer spiritueel te zijn, zal mijn wereldse kant, geluidloos schreeuwend, in een diep verborgen laag van mijn psyche, ondergronds gaan.

Als ik probeer los te laten, verdring ik mijn vasthoudendheid. Als ik claim iets te weten, is mijn onwetendheid een straatje om gegaan.

Als ik probeer ongehecht te zijn, stop ik mijn gehechtheden in mijn donkere, heimelijke achterkamertje, zodat niemand het kan zien en ik zo een imitatie van Boeddha ben.

Als ik probeer aardig te zijn, is mijn boosheid dan echt verdwenen of speel ik de rol van "the good guy"?

Als ik probeer heilig te zijn, verdwijnt mijn zinnelijke, sensuele natuur, diep verlangend naar verbinding en samensmelting, in het schijnheilige, duistere water.

Als ik probeer liefde te geven, ben ik dan ook open om liefde te ontvangen?

Als ik geloof in schuld en schaamte, verblijft mijn kinderlijke onschuld in het ongeziene.

Als ik probeer eerlijk te zijn, gaat wat ik probeer te maskeren dan niet vrolijk verder?

Als ik denk iets te kunnen doen, zal mijn hulpeloosheid zich stilletjes verborgen houden.

Het "ik" kan niets "doen" om zichzelf te verbeteren, te verschonen, te zuiveren, te zoeken, te vinden. Het zal zich alleen daardoor meer in stand houden en nog steviger in het zadel zitten, in een schijnbare staat van "zijn". De tegendelen zullen elkaar niet bekrachtigen maar immer in strijd zijn met elkaar. De schijn dualiteit in stand houdend.

Dit te bekennen en in te zien, geeft onmiddellijk de opening, die Het Levenswater nodig heeft om binnen te komen. Zachtjes klopte Het, al zo lang, op mijn deur. Ik echter, was te druk bezig met "mijn" leven, "mijn" proces, "mijn" zelfbevrijding en "mijn" zoektocht naar de zingeving van het leven. Niet beseffend dat de zin, eenvoudig Het Leven Zelf is.

Toch is de mysterieuze paradox, dat ik moet blijven zoeken, proberen, streven, tot ik er, figuurlijk of soms letterlijk, bij neerval. Het "ik" zal, doodmoe van zichzelf, beseffen dat het niets is, een luchtspiegeling in een lege woestijn.

Het valt vanzelf weg. Gelijk beelden op een filmdoek die stoppen, als de projector stopt.

Het lege innerlijke landschap vult zich met Leven, net als het water van de zee, mijn schoenen vulde en bezit nam van mijn sokken, voeten, mijn huid, mijn lichaam.

In die mysterie momenten, claimt niemand de ervaring. Geen "ik", geen "mijn".

Ervaring is dan ervaren...door niemand.

Stilte is dan stil zijn...in niemand.

Licht is dan verlichting...voor niemand.

Gevoel is dan voelen...maar er is niemand die voelt.

Liefde is dan oneindige, zoete beminning...maar niemand die vasthoudt of claimt.

Leven is dan niet een iemand die leeft...of sterft.

Leven in Niemandland.

Het voltrekt zich in een eindeloze voltrekking, in het nu. Een wilde oerstream die, zich van niets en niemand iets aantrekt en volledig onvoorspelbaar, de kant opstroomt die het, elk moment, wil gaan. Er is Niemand die zwemt, (er is) slechts een laten meedrijven. Wonderlijke landschappen, ervaringen in zoveel schoonheid, zoete en diepe pijnen, extatische vreugde trekken voorbij.

En ik? "Ik" ben niet meer.

Wat rest is een immer maagdelijk, wonderlijk, onvoorwaardelijk, keuzeloos, Liefdevol... Gebeuren...

Lydia Schaap, moeder van twee zonen, werkzaam geweest als docente en 'loopbaan-coach', is geïnspireerd door Het Leven, waardoor er een diep bewust-zijn is voor dat leven in en om haar heen.

* * *
*

(Vervolg van pagina 7)

Parcival van Gessel werd in 1951 in Amsterdam geboren en in de VKK Amsterdam gedoopt. Hij komt uit een theosofisch nest, maar wel met een knipoog, zoals zijn moeder altijd zei. Hij is in 1991 in Naarden tot priester gewijd.

Na wat omzwervingen is hij sinds 2005 eerstaanwendend Priester te Naarden. Hij is getrouwd en heeft drie kinderen. In het profane leven heeft hij 43 jaar bij de Koninklijke Marechaussee en de Politie in Amsterdam gediend.

Op 1 april 2012 is hij op 61-jarige leeftijd met pensioen gegaan. Na een lange rechte periode heeft hij vanaf 2000 als buurtregisseur op straat gewerkt tot 1 april 2012.

In 2010 heeft hij als geestelijk verzorger nevenwerkzaamheden gekregen in een zorgcentrum in Almere. Dit is hij blijven doen na pensionering bij de politie. Zo zijn twee stromen één stroom geworden. Naast het zorgcentrum heeft hij ook nog werk aan de, mede door hem opgerichte, stichting Lumen, een stichting voor spirituele stervensbegeleiding.

Als erkend dyslecticus komt zijn kennis vooral uit ervaren en wat minder uit lezen. Hij is dan ook zeer geïnteresseerd in de persoonlijke belevingswereld van mensen.

* * *

De klassieke muziekkus van Aat-Lambèrt de Kwant

Symfonia Piesni Zalosnych

Tot in de disco was dit werk doorgedrongen. En daar klonken de celli en bassen uit de Symfonia Piesni Zalosnych (symfonie der klaagzangen op het thema van het moederschap) bij brokjes over de dansvloer. “Een wonder”, vond de in november 2010 overleden Poolse componist Henryk Górecki, die zichzelf ongelovig noemde. Hij vond zijn bestseller maar “een langzaam, vervelend stuk”. Het werk heeft ook mij van meet af aan diep geraakt en ik heb de cd inmiddels “grijs gedraaid”. En ook nu nog zijn mensen die ik het voor het eerst laat horen, meteen geraakt.

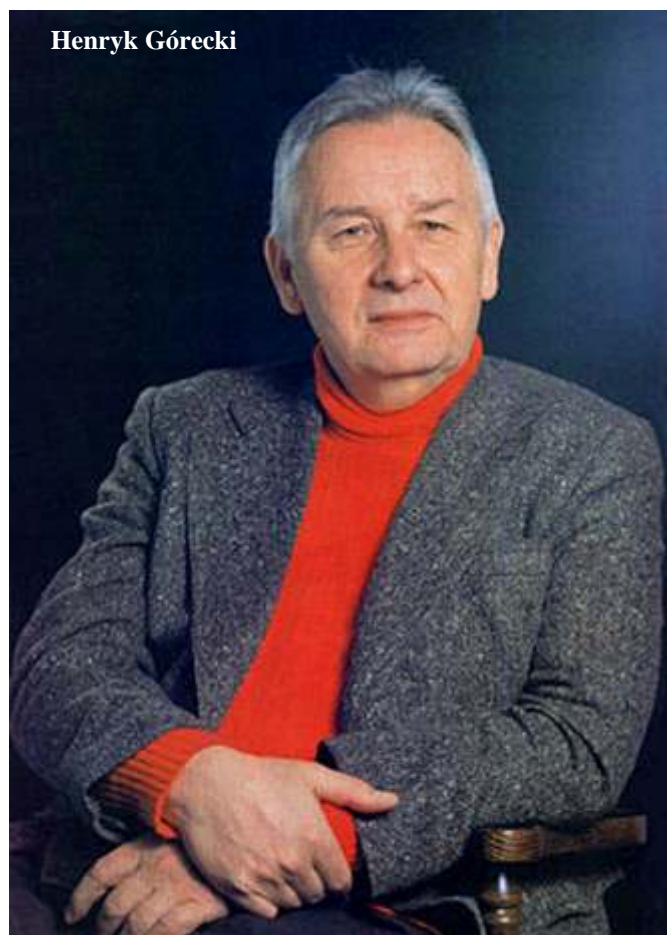
In november 2010 overleed Górecki in een ziekenhuis in de Poolse stad Katowice aan de gevolgen van een slepende ziekte. Hij zou in december 77 jaar zijn geworden. Lange tijd werd zijn muzikale werk overschaduwd door dat van Krzysztof Penderecki en Witold Lutoslawsky, maar in de jaren '60 kreeg Górecki veel internationale onderscheidingen.

Zijn echte doorbraak kwam met de Symfonie Nr. 3 (*Symfonia Piesni Zalosnych*) uit 1976, die hij in opdracht van de Südwestfunk (voorganger van de huidige Südwestrundfunk) Baden-Baden schreef. Dit werk voor sopraan en groot symfonisch orkest is opgevat als een muzikaal eerbetoon aan de slachtoffers van de Holocaust en de gruwelen van de nazi-terreur in Polen. Een deel van de gezongen tekst van de symfonie bestaat uit de woorden die een tienermeisje schreef op de muur van een Gestapo-cel om de bescherming af te smeken van de Maagd Maria.

Dit langzame, contemplatieve werk, groeide in 1992 uit tot een wereldhit in de uitvoering van sopraan Dawn Upshaw en de London Sinfonietta onder leiding van dirigent David Zinman. Van deze cd-opname werden wereldwijd meer dan een miljoen exemplaren verkocht. Een recordverkoop voor een klassieke cd!

Een ongekeerde tophit

Zelf begreep Henryk Górecki de ongekeerde populariteit van zijn Derde Symfonie niet. Sinds de jaren vijftig componeerde hij eigentijdse muziek, die weliswaar het aanhoren meer dan waard was, maar die nooit het grote publiek raakte. Hij begon als componist met seriële werken, maar sloeg in de jaren zestig

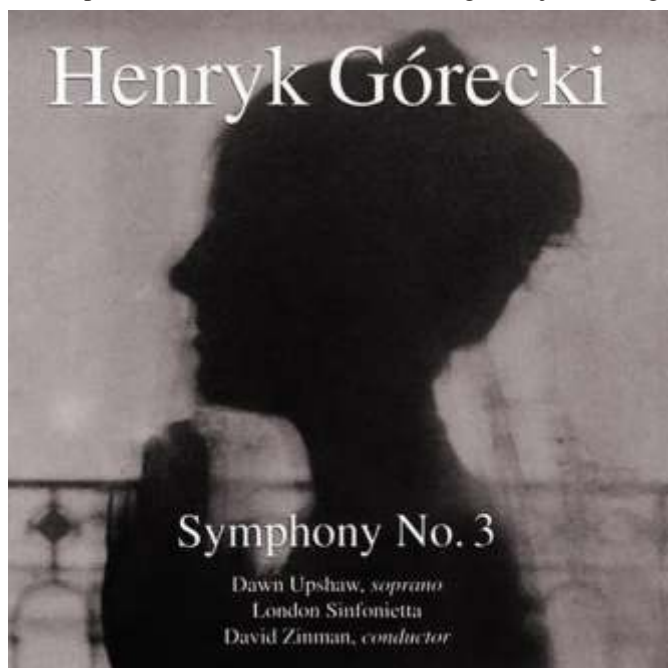
Henryk Górecki

een heel andere weg in. Hij begon veel eenvoudiger te componeren, met gebruik van volksmuziek en geestelijke muziek. Górecki, die van 1955 tot 1960 bij Szabelski aan het Conservatorium in Katowice en daarna in Parijs bij Messiaen studeerde, had een connectie met Penderecki, maar toonde primair meer affiniteit met oude Poolse religieuze muziek die in zijn visie een geheiligde eenvoud bezit, wat later ook in zijn latere werken duidelijk hoorbaar is. In 1960 bracht Philips één van zijn orkestwerken in de ambitieuze Modern Music serie uit – een jaar later trof men het album met zijn fraaie hoes in de uitverkoop. En dan plotseling, begin jaren '90, blijkt zijn Derde Symfonie binnen een paar maanden een ongekeerde tophit te zijn.

Een reactie op de 'piep-knor' muziek?

Wat is de oorzaak dat Górecki's werk meteen aansloeg? Het is in feite meditatiemuziek *pur sang* zoals die ook wel als zodanig wordt gebruikt.

Dat deze symfonie zo'n succes werd heeft wellicht te maken met de veelal dreunende, monotone, discomuziek. Bovendien wilde een aantal componisten zich distantiëren van een

ontoegankelijke kunst die bij het publiek niet of nauwelijks werd opgemerkt laat staan gewaardeerd. Ze wilden met hun muziek opnieuw een grotere kring muzikliefhebbers aanspreken, zoals later ook Arvo Pärt dat heeft gedaan. Het bleek een niet te stuiten ontwikkeling te zijn en het is opvallend dat het vooral componisten uit de voormalige Oostbloklanden zijn die bij een breed en groeiend publiek doorbreken, hoewel de Nederlandse componist Joep Franssens vaak in één adem wordt genoemd met de Oost-Europese vertegenwoordigers van de Nieuwe Eenvoud als Pärt, Kancheli, Tuur, Vasks en Gorécki. Net als Aaron Jay Kernis in de Verenigde Staten.

Hebben we hier echt te maken met een nieuwe wereldwijde stroming die nog verder gaat doorbreken? ‘Nieuwe spirituele muziek’ is de naam van een stroming binnen de gecomponeerde serieuze muziek van dit moment. De componist Joep Franssens uit Amsterdam hoort volgens critici thuis in het rijtje van grootheden als Arvo Pärt en John Tavener. Mensen die bewust geen ‘verdingelijkte’ muziek componeren, zoals na de Tweede Wereldoorlog de norm werd. Eigentijdse gecomponeerde muziek moest decennia lang rationeel zijn zodat concertbezoekers vaak vaak piep-knormuziek in matig gevulde concertzalen te horen kregen. Muziek mocht, mede door de door de Nazi’s misbruikte bombastische en emotionele muziek van Wagner vooral geen emoties opwekken.

Een reactie daarop kon niet uitblijven. Ik kom op deze ontwikkeling nog een keer terug.

Górecki was lang bezig geweest om een melodie te ontwerpen met de kenmerken, die hem bij voorbaat voor ogen stonden, waarbij hij zich vooral door Bach en Poolse volksliederen inspireren.

Hij zelf was trouwens niet helemaal gelukkig met ‘klaagzang’-omschrijving van zijn Symfonia piesni zalosnych. Het werk is volgens hem niet alleen somber en verdrietig; er spreekt ook berusting, geestkracht en verlangen uit.

Het is overigens minder bekend dat de reeds uit 1976 daterende derde symfonie bij insiders al langer bekend was en is. Ernest Bour en het Südwestfunkorkest voerde het in opdracht geschreven driedelige werk voor sopraan, piano en strijkorkest in 1977 al uit tijdens een moderne muziekfestival in het Franse Royan.

Dat de bij het label Nonesuch verschenen cd zo’n succes werd, is mede te danken aan de uitstraling van de frisse jonge Amerikaanse sopraan Dawn Upshaw, maar mijn voorkeur gaat toch meer uit naar de in 1987 voor Olympia met Stefania Woytowicz gemaakte opname, die emotioneler, minder afstandelijk is.

Maar het is wellicht juist door die koele benadering van Upshaw en Davin Zinman in de symfonie dat de cd massaal zo aansloeg bij een jonge pop-generatie.

Er zijn al tal van opnamen gemaakt van deze indrukwekkende compositie. Keus genoeg dus bij de klassieke cd-winkels bij www.klassiekezaken.nl of www.bol.com (want helaas heeft menig cd-winkel, waar ik in een vorig leven werkzaam was, het loodje moeten leggen). Natuurlijk zijn ook de overige werken van deze componist volop verkrijgbaar.

Te beluisteren ook via internet. Typ ‘Górecki’ in, in uw zoekmachine. Vrijwel bovenaan de lijst treffers staan de links naar ‘www.youtube.com’ waar diverse muziek van hem te beluisteren valt. Bijvoorbeeld:

<http://www.youtube.com/watch?v=miLV0o4AhE4>

<http://www.youtube.com/watch?v=yimuF7uG6wis>

Zonsopgang boven Dalfsen

De Dood als Inwijding

Johan Pameijer

De laatste tonen van Bachs Matteus Passion hingen nog in de kamer, toen ik de paradox van dit rijke meesterwerk helder voor de geest kreeg. Plotseling onderging ik de aangrijpende poëzie van de tragische kruisdood op een andere manier. Ik voelde dat de wereldevolutie kantelde door het drama van Golgotha. Vanaf het gedenkwaardige ogenblik waarop Jezus zijn beulen vergaf, zette een transformatie in. Een golf van mededogen en compassie verzachtte verkilde harten. Jezus had een initiatie openbaar gemaakt, die voorheen achter de hoge muren van de mysteriescholen aan ieders blik onttrokken was. Het met zwaar geschut beschermde mysterie vond nu plaats aan de openbare weg, zelfs op een berg waardoor iedereen er getuige van kon zijn. Bach had het begrepen. Zijn muziek zong de verwachting uit, die als het ochtendgloren na een donkere nacht de hemel in een zachtroze gloed zette. Ik drukte de radio uit en verzonk in overpeinzing.

Het kosmische visioen van een opstanding uit de ban van de tijd had miljoenen volgelingen op het verkeerde been gezet. Eeuwenlang hoorden de mensen in kerken verhalen over een verzoeningsdood. Een mysteriewoord, maar welke werkelijkheid ging erachter schuil? Na de graflegging vonden ze het graf leeg en Jezus verscheen meerdere malen aan zijn leerlingen. Zijn gestalte verdichtte zich in een afgesloten kamer, hij wandelde mee met twee bezoekers van een genezende bron bij Emmaus, hij hield zijn geliefde Maria Magdalena op afstand en hij stond toe dat Thomas een vinger in zijn zij duwde om te voelen of hij wel echt was. Gnostische bronnen vertellen over zijn voortgezet onderwijs, soms vele jaren lang. Bij dit alles zweefden twee belangrijke fragmenten mij voor de geest.

De zorgen van evangelist Johannes vonden een uitdrukking in zijn verzuchting: de duisternis heeft het niet begrepen. Misschien was tijd er nog niet rijp voor. Had Jezus niet zelf twee van zijn discipelen op pad gestuurd om een waterdrager te zoeken, die hen de plaats van het paasmaal zou wijzen? Degene die oren heeft om te horen begrijpt de verwijzing naar het tijdperk van de Waterman. Pas onder beheer van het sterrenbeeld Aquarius zal de mensheid in staat zijn de verborgen boodschap van het lijdensverhaal te begrijpen.

Een nieuw beschavingspeil

Die tijd is nu aangebroken. We leven in de eenentwintigste eeuw. Bachs Matteus Passie blijft ontroeren en veel mensen zijn in staat om na te denken, te filosoferen over de gebeurtenissen van twee millennia terug en het optreden van de Christus een plek toe te dichten in de evolutionaire ontwikkeling van de menselijke ziel.

Het is een vreemde, hectische tijd. Iedereen bespeurt het. Er hangt iets in de lucht, iets wonderbaarlijks. Er wordt gesproken over energiegolven die de aarde vanuit de ruimte bestoken en er is sprake van een komende bewustzijnsmutatie, die ons van binnenuit benadert. Levend in een tijdperk waarin informatie en communicatie een bijna krankzinnige vlucht hebben genomen, leren wij beseffen dat er aan de communicatie met het universum geen grenzen zijn gesteld. We internetten, wisselen ideeën uit, slurpen informatie op met een gulzige gretigheid van uitgehongerde zielen. We communiceren lopend, zitten en liggend, kramen onzin uit en drinken wijsheid in.

De krachtvelden van woorden, zinnen en berichten jagen als horden neutrino's dwars door onze lichamen. Dat proces kan niet zonder gevolgen blijven. Willen wij niet de speelbal worden van ons eigen technisch vernuft dan zullen wij selectiever de waarheid onder ogen moeten zien. De duizelingwekkende stromen informatie sturen aan op een nieuw bescha-

vingspeil dat zowel kan verheffen als verloederen. Zonder dat we het opmerken schudt de kosmos ons door elkaar met ons ontwaken als oogmerk.

Herrijzende goden

Laten we de klok eens een paar duizend jaar terug zetten. Het is de tijd van de stervende en herrijzende goden in een totaal andere wereld. De mensen zijn minder naar buiten gekeerd en projecteren hun innerlijke processen in de buitenwereld. Mythische personages van goden en helden, nimfen en demonen bevolken de bossen, de vlakten, de meren en de beken. Achter elke struik schuilt een kobold en boven iedere plas zweeft een waternimf.

Elk voorjaar als de bomen ontspruiten en de bloemen weer uit hun knoppen barsten vierden zij de feesten van hun goden, die terugkeren uit de dood. Iedere landstreek heeft zijn eigen godheid: Osiris, Horus, Tammoez, Adonis, Attis, Dionisos en Mithras zijn de namen van goden, wier mysteriën in donkere ruimten bij flakerende toortsen met rinkelende cymbalen, schallende bazuinen en golven wierook massaal worden gevierd.

Er bestaan verslagen van twintigduizend toortsdragende novieten op weg van Athene naar Eleusis voor een inwijding in de kleine mysteriën. Daar aangekomen klonk het bevel "Mysten te water". Terstond sprongen ze in zee of in speciale bassins voor hun rituele reiniging, die vooraf diende te gaan aan de werkelijke rituelen, een wandeling door een doolhof en een voorstelling, waarin de godenmythe werd uitgebeeld door priesterlijke acteurs.

Een rituele dood

Tientallen van dit soort liturgieën vonden plaats in de streken rond de Middellandse zee. Een luid gejuich steeg op als een plaatsvervanger van de koning in processie naar de boom werd geleid, waaraan hij een rituele dood zou sterven. Beladen met de zonden van het volk, dat hem in het voorbijgaan met takken had geslagen voor elke verkeerde daad, bereikte hij zijn sterfplek. Drie dagen zou hij in het hiernamaals doorbrengen en daarna terugkeren. Zodra de duistere hemel het laatste kwartier van de maan opslokte nam de stervende koning een slok van een bedwelmende drank. Gespannen wachtten de toeschouwers tot het eerste kwartier van de maan zijn eerste lichtpuntje liet zien. Dan barstte een gejuich los en schonk de koning levend en wel zijn diensten aan zijn van zonden bevrijde onderdanen. Het nieuwe jaar lag als een onbeschreven blad voor iedereen uitgestrekt, dankzij de stervende en herrijzende koning. Langzaam trok men weer huiswaarts. Het rituele feest was voorbij.

Maar binnen de bastions van de mysteriescholen voltrok zich een ander ritueel, minder schilderachtig en veel ingrijpender dan de buitenwereld kon vermoeden. Niemand wist wat daar gebeurde. Op loslippigheid stond een akelige doodstraf. Het lijkt van menig praatgrage myste, zoals de inwijdingen werden genoemd, werd buiten de gesloten poort van de tempel gevonden. Ook Jezus legde na zijn wonderdaden iedereen het zwijgen op. Alleen al door die toevoeging verwijzen de evangelisten naar de mysteriën en hun lang bewaarde geheimen.

Heilige rituelen

Inmiddels is bekend dat de stervende en herrijzende koning een voorbeeld was voor elke kandidaat die zich onderwierp aan de grote mysteriën. Ter afsluiting van een keten van riten onderging hij de rituele dood. Gelegen op een kruisvormige tafel of in een granieten sarcofaag lag hij bij donkere maan bedwelmd in een schijn-dode positie. Door allerlei rituelen, in-fluisteringen en handelingen trad hij uit zijn lichaam en ervoer waarschijnlijk iets soortgelijks als een bijna-doodervaring, waaruit hij na drie dagen en nachten wedergeboren ontwaakte. Eeuwenlang bleven deze heilige rituelen angstvallig bewaakt, want geen enkele kandidaat mocht vooraf enig vermoeden koesteren over wat hem te wachten stond.

Een paar duizend jaar bleven de mysteriën inderdaad zuiver door een zorgvuldige voorselectie. Dat veranderde toen Romeinse keizers net als de Egyptische farao's als goden vereerd wensten te zijn. Roekeloos eisten zij de inwijdingen. Onvoldoende voorbereid ondergingen zij bewustzijnsverruimende rituelen, die een averechtse werking hadden. De keizers bestegen de troon als ware despoten, die de verworven krachten ter meerdere eer en glorie van zichzelf gruwelijk misbruikten. In een mum van tijd bleef er van de elite mysteriediensten weinig over. De bastions verkommerden en verkruiden tot de troosteloze ruïnes die er nog van over zijn.

Een goddelijke belofte

In die tijd verscheen Jezus, de redder van de mysteriën. De Oriënt verkeerde in voortdurende onrust van oorlogen, revoluties en volksverhuizingen. Het joodse geloof, gebaseerd op belofte aan Abraham en de Exodus, zwom in een zee van religies. In deze onrustige smeltkroes verkondigde een joodse profeet de komst van het koninkrijk van God op aarde. Onder zijn positieve toekomstvisie rechtten de joden hun ruggen. Deze jonge prediker, die hen weer hun zelfbewustzijn teruggaf, zette een blinkende kroon op hun eerbiedwaardige traditie, die de komst van een messias beloofde. Deze gezalfde koning van de geest, aangekondigd door zowel Jesaja als de Romeinse dichter Vergilius, luidde een nieuw tijdperk voor het jodendom in.

Maar Jezus ging een andere kant uit. Zijn missie was universeel dan de beperkte binding aan een enkel volk. De vier Bijbelse evangelisten kenden het geheim van zijn optreden beter dan hun latere interpreten. Zij wisten dat Jezus was gekomen om de mysteriën uit hun gesloten bastions te verlossen en ze te openbaren aan de wereld. Het bewijs daarvoor is te vinden in het dubbele verslag van de genezing van twee blinden, overgeleverd in Mat. 9 en 20. Beide verhalen bevatten essentiële verschillen.

Twee blinden

In het eerste verslag gaat hij met twee blinden "het huis" binnen, maakt hen ziende en gebiedt hen te zwijgen. De tweede

genezing gebeurt aan de openbare weg. Iedere voorbijganger is er getuige van. Bovendien wordt nu geen zwijgplicht meer opgelegd. Het "huis" uit Matt. 9 verwijst naar de mysterietempel, gesloten en verboden terrein voor buitenstaanders. Daarmee stemt het spreekverbod overeen. In het tweede verslag geldt dit niet meer. Iedereen babbelt over het wonder dat zich aan de openbare weg heeft voltrokken en waarbij twee geestelijk blinden de geheimenissen van leven en dood mochten schouwen.

Deze twee verhalen vinden steun in een andere vreemdsoortige gebeurtenis, waarbij Jezus een vijgenboom laat verdorren (Mt. 21:9). De vijg is namelijk het traditionele symbool van de mysteriën. Met dit beeld verkondigt Matteus de opheffing van de geheime mysteriediensten. Iedere sterveling mag zich voortaan verdiepen in de geheimen van leven en dood zonder vrees voor vergelding.

De geheime Marcus

Een brief van de hand van Titus Flavius Clemens, beter bekend onder de naam Clemens van Alexandrië, leverde het bewijs dat Jezus was gekomen om de geheimen van leven en dood te onderwijzen. In deze brief, in 1958 opgediept uit een stoffig archief, refereerde Clemens aan een Marcus-evangelie, dat voorafging aan de versie die in de Bijbel is opgenomen. Uit dat manuscript blijkt dat Marcus een spiritueel evangelie samenstelde, speciaal voor degenen die waren ingewijd. Dit geheime Marcus-evangelie bevat een verslag over de opwekking van Lazarus, waarin wordt onthuld wie de geheimzinnige jongeling was die bij de arrestatie van Jezus in de hof van Gethsemane wegluchtte, zijn witte gewaad in de handen van de milities achterlatend. Niemand anders dan Lazarus was de metgezel van Jezus op het moment van zijn arrestatie.

Uit het verslag van de Alexandrijnse Marcus komt ook naar voren dat de opwekking van deze jongeman een geopenbaarde inwijding was met Jezus als hiërofant, de bedienende priester. De jongen was in het graf gelegd om zijn ultieme initiatie te ondergaan. Niemand, zelfs zijn zusters Maria en Martha, waren ervan op de hoogte. Zij dachten dat hij werkelijk aan een ziekte was overleden. Na zijn opwekking bleef hij Jezus vergezellen. "En na zes dagen gaf Jezus hem aanwijzingen en in de avond kwam de jongeling tot hem en droeg een linnen doek over zijn naakte lichaam. En hij bleef die nacht bij hem, want Jezus leerde hem het mysterie van het Koninkrijk Gods."

Een bizarre wraak

De stichters van de kerk als Romeins religieus instituut waren duidelijk niet gediend van een Jezus, die was gekomen om de mysteriën te openbaren. Hun afkeer van de heidense mysteriecultussen veroorzaakte een breuk in de geschiedenis van het zich ontplooiende bewustzijn. Alsof er helemaal niets aan was voorafgegaan proclameerden zij een nieuw geloof, gedragen door een kerk die een oorspronkelijke godsdienst verkondigde, gekoppeld aan een andere Jezus dan de inwijdende meester van de geopenbaarde mysteriën. Hun Jezus was gestorven voor de zonden van de wereld en het heil van de mensen zou afhankelijk zijn van goddelijke genade.

Deze visie mag dan enigszins in de lijn van de oude mysteriediensten liggen, zij bevatte essentieel andere elementen. In de mysteriën was altijd de kandidaat het doelwit van de verlichting, terwijl in de kerkelijke visie Jezus als een soort voorbeeld werd neergezet. Deze kerkelijke verdoezeling van de oorspronkelijke leer vertoonde in werkelijkheid een bizarre

wraakneming van het gedevalueerde mysteriewezen op de man die de zo zorgvuldig bewaakte geheimen op straat had geworpen. Jezus werd niet gekruisigd omdat hij in de ogen van de Romeinen een rebel was, maar omdat hij het eeuwenlang gerespecteerde zwijggebod over het mysteriewezen had overtreden.

Gedurende eeuwen had men in het diepste geheim aan goed voorbereide kandidaten de dood ontmaskerd als de grote inwijder van de mensheid. Dat geheim lag nu aan scherven. In de ogen van de nazaten van de mysteriën was Jezus een verrader en diende hij zijn welverdiende straf te ondergaan. Gezien zijn populariteit bij het joodse bevolkingsdeel wilden de Romeinen niet zelf de verantwoordelijkheid voor zijn bestraffing om zich nemen. De geschiedschrijving liet het voorkomen alsof de joden zelf om zijn kruisiging riepen.

Een mystificatie

De vraag blijft of dit alles precies zo is gebeurd als de evangelisten beschrijven. Aangetoond is dat er in de loop van de eerste eeuwen heel wat is gesleuteld aan de bestaande teksten. Het is helemaal niet denkbeeldig dat de vier evangeliëschrijvers in de hedendaagse redactie hun eigen teksten niet eens zouden herkennen. Getuige het geheime evangelie van Marcus bestaan er versies die angstvallig verborgen worden gehouden.

Een geschrift, bekend als de Handelingen van Johannes, schuift het inwijdingskarakter van de kruisiging wel heel pregnant naar de voorgrond. "Dat ben ik niet die daar hangt," zegt Jezus, die dansend in de kring van zijn discipelen een voorstelling geeft van de zonnegod in de krans van de twaalf sterrenbeelden. Dit beeld sluit meer aan bij de religies van de oudheid, die zich, zoals we weten, veel sterker met de sterrenhemel verbonden wisten dan wij in onze hel verlichte steden. De apocriefe Handelingen van Johannes tonen een subtiele parallel met de opwekking van Lazarus, die zo'n prominente plaats inneemt in het eveneens aan Johannes toegeschreven evangelie. Er schijnt een bepaald verband te bestaan, alleen bestemd

Johan Pameijer (Amsterdam, 1930), gepensioneerd kunstredacteur en emeritus vrij-katholiek priester in de kerkgemeente Raalte e.o.

Hij is auteur van een flinke reeks boeken op christelijk esoterisch, gnostisch en algemeen spiritueel vlak; zie www.vkk.nl (bij kerkgemeente Raalte).

Hij is nog steeds werkzaam als auteur van zulke boeken, en met het geven van lezingen.

voor wie oren heeft die hore, een toevoeging die Jezus graag gebruikte als een onmiskenbare herinnering aan het mysteriewezen. Om diezelfde reden verpakte hij de grote geheimen graag in gelijkenissen. Iedereen mochten eruit halen wat zij wilden, alleen zijn getrouwen konden de betekenis ervan doorgronden en begrijpen.

De levende Zon

Hoe de historische werkelijkheid zich ook mag hebben voorgedaan, feit is dat Johann Sebastian Bach een klankbeeld schiep dat de dood relativeert. Weliswaar volgde hij het evangelie van Matteus op de voet, de berustende tonen van het slotkoor beloven de vrede, die Jezus voorzag toen hij een waterman liet opdraven voor de aanwijzing van de maaltijdruimte.

Een esoterische traditie legt een verband tussen Jezus en de zonnegod. Christus, de levende Zon, gekruisigd aan het hemelkruis van de vier elementen, sterft iedere avond en herrijst de daaropvolgende ochtend in volle luister.

Zo dringt het aloude mysterie van leven en dood ons materialistische bestaan binnen en belooft ons hoop voor de toekomst. Er lijkt niets nieuws onder de Zon. Ondanks de kerken met hun aan dogma's geketende leer, is het mysterie van alle tijden. Het laat ons in mythische termen delen in de diepste raadselen van God, kosmos en mens, als een onverbreekelijke eenheid.

* * *

Ourobouros – de slang die in zijn eigen staart bijt – op een oude graf in Noordoost groningen. Het symboliseert de cyclische aard van de natuur, het eeuwig terugkeren en de eenheid van alles.

Foto: Rudolf Smit

De weg van de (psychische) dood naar de geestelijke geboorte van de Christus in ons

Divera Maria de Zwart

Na het lezen van het artikel van Peter Kampschuur over de geestelijke geboorte (Reflectie van voorjaar 2012) wil ik reageren door een persoonlijke ervaring met jullie te delen vanuit mijn open hart.

Psychisch leren sterven was voor mij een rijpingsproces van zeven jaren. Een bewuste weg die ik helder voor ogen zag en waar ik eigenlijk niet aan wilde beginnen. Ik wilde namelijk geestelijk verder op mijn pad. Ik was ook net toegelaten tot de dienst van het altaar als dienaar. Maar ik wist dat ik eerst nog een ander pad moest opgaan, dat pad werd mij gewezen door Jezus te volgen.

Het transformatie-rijpingsproces

Het waren jaren van bewustwordingen en loslaten, van verdriet, kwetsuren en beschadigingen, van verlangens en gehechtheden, van moederen en zorgen, van gespannenheid en perfectie, van moeten en doen, van oude patronen, van negativiteit, van angsten en emoties, van knellende relaties en vrienden, van schuldgevoelens, van grenzen en mogelijkheden, en bewust worden van mijn kwetsbaarheid en zachtheid.

Van leren omgaan met mijn hoogsensitiviteit, bewust worden van mijn lijf en gevoel, bewust worden van mijn zuiverheid, bewust worden dat ik mag zijn.

Kortom, het loslaten van mijzelf om tot het ware leven te komen. Om vanuit een zuiver hart en geest te leren leven, waar ik zo een oprecht verlangen naar voel.

Op een gegeven moment voelde ik opeens dat ik vast zat in mijn werk en relaties en dat ik mij erg onrustig angstig, moe en burn-out voelde en ik zat in de menopauze.

Er was weinig ruimte in mijn leven om in rust te voelen wat mij innerlijk echt beroerde. Ik heb toen enkele maanden niet gewerkt en ben uren gaan wandelen in de natuur met mijn dierbare hond Kyra. Wat voelde ik mij daar blij en vrij langs de zee en kon mijn hart weer openen. Er kwam steeds meer rust in mij doordat er niets van mij verlangd werd en ik het mijzelf toestond om niets te moeten en ik weer contact kon maken met mijzelf.

Later ben ik ook bewust gaan ademen en mediteren.

Er kwam weer beweging en ruimte in mij vrij. Ook kreeg ik weer liefdevolle contacten om mij heen en kon beter ontspannen door het diepe loslaten. Daardoor ontstond er een overgave en één worden met al wat leeft.

Een tijd later werd ik weer geroepen om opnieuw deel te gaan nemen aan de Heilige Mis in de St. Albaanskerk in Den Haag.

De geboorte van het nieuwe zelf – door Divera de Zwart

Dit werd mij weer aangereikt vanuit een andere dimensie. Het was weer tijd om verder te gaan op mijn geestelijke pad. Dit alles vond plaats vlak voor Pasen (de opstanding van Christus), dit jaar. Toen ik naar de kerk fietste werd ik een paar straten voor de kerk verwelkomd door Ellen van Dijk. Voor mij een nieuw gezicht, maar wat een innerlijke 'click'. Wat was het fijn om allen te zien. En wat was deze gemeente gegroeid, wat een liefde. En wat een kracht voelde ik in de kerk bij de antifoön.

En mijn hart sprak: 'nu kan de Christus in mijn eigen hart geboren worden'. Weer een stukje verder op weg naar bewust worden van de drie-eenheid in mijzelf. En om in die kracht te gaan staan en van daaruit te handelen. Doordat mijn oude zelf word losgelaten. Wat een thuisgevoel. ||

Divera Maria de Zwart: vanaf 2004 lid van de VKK in Den Haag. Woont in Den Haag en is werkzaam als begeleider voor mensen met een verstandelijke en lichamelijke beperking. Is kunstzinnig Counselor en maakt deel uit van C.A.G massage instelling in Den Haag waar zij een ondersteunende functie heeft.

... OVER HET LEVEN VAN ...

Jo en Trinette Stots

Mianne Bakker

... Jo Stots

Mijn volgende ontmoeting zal in Driebergen zijn. Sinds korte tijd hebben Jo en Trinette daar een appartement betrokken in een wooneenheid van de Antroposofen, te midden van een prachtig landgoed. Mijn weg er naar toe gaat via de Lage Vuursche en ik geniet van de bossen en de lanen en ik ontwijk zo de files van de hoofdwegen. Mijn eerste gesprek is met Jo en het wordt een bijzondere ontmoeting. Het is een stralende dag. Al pratende ervaar ik het enthousiasme en de diepgang waarmee Jo mij een kijkje gunt in zijn leven.

Als kind is hij erg religieus. Vanuit de hervormde wereld van zijn ouders, wordt hij angstig opgevoed. Voor hem blijft God ver weg. Zijn moeder ontpopt zich vanuit die strenge wereld als een vrijdenkster. Deze basis van zijn jeugd neemt hij lange tijd mee, vooral het angstige.

Jo blijft evenwel die eigen religieuze behoefte houden en probeert te begrijpen wat er gebeurt in de kerk, waar hij op zondagen drie keer heen gaat. Hij doet belijdenis en wil ervaren dat er meer moet zijn dan die afstand. Het blijven woorden die hij hoort en deze komen niet in zijn hart terecht, omdat hij dit ook niet om zich heen ziet gebeuren.

Als hij Trinette in 1945 ontmoet en zij in 1951 hun eerste kindje laten dopen, ontdekt Jo dat hij het antwoord schuldig blijft als de vraag wordt gesteld: 'Wilt U het kindje in deze traditie opvoeden?' Hij kan geen 'ja' zeggen. Jo is opticien in Amersfoort en een ommekeer in zijn zoektocht naar de werkelijke betekenis achter de woorden ontstaat, tijdens een ontmoeting met een buurman, die naar Theosofische bijeenkomsten gaat.

Jo verlaat de kerk van zijn jeugd en begint net zoals Trinette het boek 'De Geheime Leer' van Blavatsky te lezen. Innerlijke deuren gaan voor hem open. Hij wordt lid van de Theosofische Vereniging en wordt ook lid van de Astrologische Vrijmetselaars, de A.C.M. (astrologisch ceremoniële mystiek). De sfeer spreekt hem aan, vertelt hij mij.

Het niet meer naar de kerk gaan, blijft hij voelen als een leegte. Hij verlangt naar een verbintenis, een werkelijk religieus gevoel. Ik zie hoe de rode draad in zijn leven verder loopt.

In het gebouw van de Vrij-Katholieke Kerk, waar hij erg actief is samen met Trinette, komt de Theosofische loge als huurder. Het contact met priester van Vreedendaal van de Vrij-Katholieke Kerk wordt intens. Het is dan 1962. Deze priester is voorzitter van de loge.

De Astrologische Vrijmetselarij is heel belangrijk voor Jo gebleven en de teksten die hij hier dagelijks van uitspreekt, dragen hem als een mantra door de dag heen. Hij laat ze me horen, ik kan en mag ze niet opschrijven, maar ik zie dat er iets heel bijzonders met hem gebeurt, hij straalt, eigenlijk zoals ik hem altijd zie stralen. Het is zijn anker, het is een kracht, die uitdrukt wat zijn hart voelt. Dit lidmaatschap hoort bij Jo en die verbintenis is een verbintenis voor het leven geworden.

Dit boeiende gesprek eindigt met de woorden: "In de werkplaats van de loge, zag ik een harmonieuze groep, die mij vormde en waar ik diep in mij voelde dat de Schepping, de manifestatie is van het Allerhoogste, de Logos. De Schepping ontvouwt zich als een kosmische werkelijkheid voor mij en daar krijg ik dat thuisgekomen gevoel."

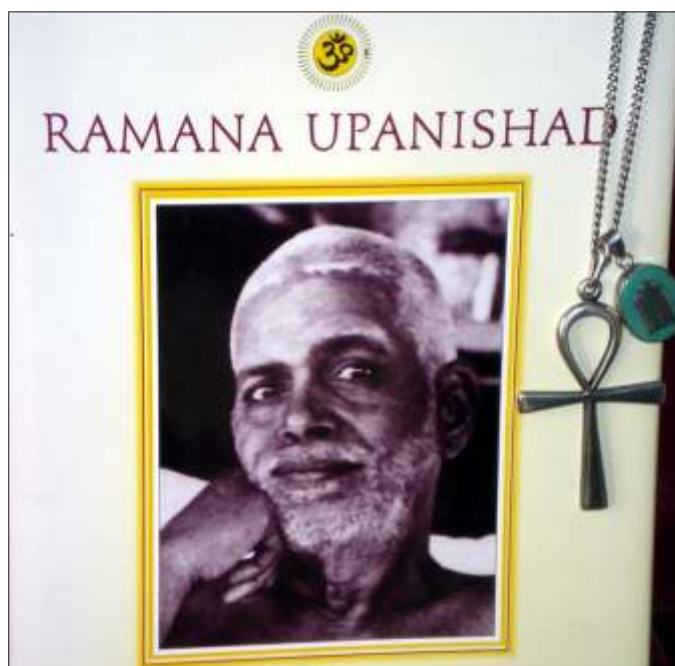

foto van cover Upanishaden

Als een speciaal beeld van hemzelf kiest Jo de verzamelde geschriften van Ramana Maharshi. Dit boek, samen met het Ankh-kruis en een lievelingseembleem, zijn heel belangrijk voor Jo. De ketting heeft Jo altijd om.

Ik heb een afspiegeling mogen neerschrijven van de leidraad van een stuk van het leven van Jo, die ik Licht zie uitstralen. Wat een prachtige ontmoeting op deze zon overgoten dag.

... Trinette Stots

Na het gesprek met Jo, laat Trinette me haar levensweg horen. Zij is enig kind en haar ouders laten haar heel vrij, zodat ze al op jonge leeftijd in staat is haar eigen weg te gaan. Ze verlangt naar Licht en Liefde en daar hoort ook de sprookjeswereld bij. Haar vader is een zoeker, die vanuit een hervormde achtergrond zijn vrijheid zoekt. Haar moeder is luthers, meer bevrijd en niet kerkgaande, zoals men dat vroeger zei. De zondagviering door haar moeder is een beleving in de natuur en zo wordt Trinette in die belevingswereld opgevoed.

Trinette neemt de verhalen die ze op de hervormde school hoort, intens in haar op en de verhalen over Jezus, zijn heel belangrijk voor haar. Alleen de verhalen van het Oude Testa-

ment vindt ze niet kloppen omdat er veel strijd en oorlog in zitten. Als kind komt ze in een kindergroep van de Rozenkruisers en als negenjarige in een protestante kinderpraatgroep in Hilversum. Langzaam begint haar religieuze belangstelling te groeien. Stiekem gaat ze naar de Rooms-katholieke Kerk om het licht, de kaarsen, de mysterieuze sfeer te ervaren.

Na de oorlog ontmoet ze Jo, die geeft haar vastigheid, ook in hun samengaan naar de kerk. Trinette doet eveneens haar belijdenis in de Hervormde Kerk. Ze gaat werken in de verpleging.

Haar leven ziet Trinette als een heel leerzame tijd, ook met verdriet en boosheid, maar waarbij ze steeds weer het licht in haarzelf blijft opzoeken. Samen met Jo worden ze heel actief in de Theosofische Vereniging

Doordat Priester van Vreedendaal van de Vrij-Katholieke Kerk voorzitter van de loge is, komt de theosofie en de religie voor haar samen. De herkenning ligt in de wijsheid en de liefde. Elke woensdagavond hoort Trinette het zingen in het Lof. Ze wordt overspoeld door grote dankbaarheid dat zij dit mag meemaken. Haar dankbaarheid kan Trinette uiteindelijk neerleggen bij de drie treden van het altaar, naast de bijbel, in de kerk in Amersfoort. Zo vindt zij de plaats die bij haar past en waar zij zich thuis voelt.

Ze hoort spreken over beschermende krachten, die om haar heen zijn, en die gaat ze intens voelen. Ook wordt zij heel actief in het Boeddhisme om Tibetaanse vluchtelingen te laten integreren in Nederland. Ze krijgt daar veel leringen en vele inwijdingen, waarbij de magische mysteriën en het mantra zingen haar diep beroeren.

Trinette heeft vele kanten in zich, zij heeft haar serieuze kant en haar vrolijke kant. Dit uit zich o.a. in beweging, door middel van Yoga, Sacred Dance en zangkunst.

Haar verbeelding uit zich in het vorm geven van haar gevoelens door te schilderen en prachtig keramiek te maken en ook in de klanken van zang, zoals de Taizé liederen. Haar leven is een aaneenschakeling geweest van diepgang en intense betrokkenheid.

Haar woorden zijn heel betekenisvol voor mij: "De Wijsheid, de Liefde en het Licht, die ik in mijn jeugd heb gezocht, die mag ik ervaren en die mag ik delen".

"Als ik in de kapel ben van de Vrij-Katholieke Kerk, dan ervaar ik in alles wat er gebeurt een dankbaarheid en een diepe vreugde, vooral ook als ik de dienstbaarheid zie van de geestelijkheid, die altijd klaar staat om via de ritualen de goddelijke energie door te geven".

Trinette sluit ons gesprek af met de woorden die me sterk bij blijven: "De Vrij-Katholieke Kerk is een van de facetten van het diamanten hart, de flonkerende diamant die we allemaal zijn".

Het Rozenkruis symbool is voor Trinette, een kruis met rode rozen met een witte roos in het midden. "Dat beeld zie ik in iedereen, dat zie ik ook in de kapel".

Ik hoor Trinette zeggen: "Ik voel me als een Rozenkrans met heel veel kleuren".

De foto rechtsboven toont de prachtige diepe creativiteit van Trinette. In het keramiek mogen we zien dat haar werk gericht is op de Grote Moeder-Oceaan van Leven en Liefde, zoals ze aan mij vertelt.

In deze bijzondere ontmoeting heb ik slechts een sluier kunnen oplichten van de vele facetten van de diamant, die in Trinette zichtbaar is. Onze geboortedatum blijkt gelijk te zijn, 2 oktober, een feestdag van engelen, een dag om nooit te vergeten.

Mianne Bakker, lid van de kerkgemeente Naarden.

* * *

Land van mijn ziel

*O Land van mijn ziel
Jij staat niet op de kaart
Waar kan ik jou zoeken ?*

*O Land van mijn ziel
I k weet dat je bestaat
En zeggen mij de boeken.*

*Maar de weg lijkt zo lang
En soms word ik wat bang,
Zal ik er ooit komen ?*

*Even leek je dichtbij,
Voelde jou diep in mij,
Dan weer in mijn dromen.*

*I n stilte en rust
Heb je mij wel gekust,
Mocht ik bij jou komen.*

*Gun mij weer een kijk
I n jouw koninkrijk,
I k zou daar zo graag toeven.*

*O Land van mijn ziel,
Dat Land waar God woont
I k zal je blijven zoeken.*

Evalidja

Dichter bij de Bron - over de magie van de eucharistie

Ojas Th. de Ronde

Het artikel 'De Gnostische beleving van de sacramenten'⁽¹⁾ in de vorige Reflectie was voor mij een feest van herkenning. Frank Kouwe kon in zijn interview de heel bijzondere magie van de ervaring van de Eucharistie verwoorden en Johan M. Pameijer legde in datzelfde artikel zijn vinger op de zere plek van de sacramentenbeleving in de VKK: het rooms-katholieke raamwerk waarin binnen de VKK over deze beleving wordt gesproken. Dat was ook mijn ervaring op de momenten dat ik in de VV kerk van Amsterdam diensten meemaakte. Een preek, uitgesproken vanuit diepe wijsheid van het hart, maar in een liturgische structuur die een kopie was van de traditionele rooms-katholiek kerk. Het was in mijn ogen ook dit rooms-katholieke raamwerk dat de eerlijke en diepe beschrijving van de ervaring van Frank Kouwe onhelder maakte. Met name zijn gebruik van de door de rooms-katholieke kerk dogmatisch vastgelegde term 'transsubstantiatie' paste niet in zijn verhaal. Waarom die ongeloofwaardige term gebruiken als je al woorden hebt gesproken die de waarheid geen geweld aandoen en recht uit je hart komen?

Het artikel deed me denken aan het moment dat ik als klein jongetje in de rooms-katholieke kerk mijn 'eerste communie' ontving. In mijn herinnering nog steeds een groots moment op het einde van de Tweede Wereldoorlog. Niet alleen vanwege het feit dat er zoveel ooms en tantes op bezoek kwamen om me te feliciteren, maar vooral vanwege dat moment van de communie dat daaraan vooraf ging: een wonderlijk moment, een intense ervaring van licht en liefde in en om me heen. God in mijn hart en op de gezichten van alle mensen.

Transsubstantiatie

Toen ik daarover op school vertelde keek de pastoor mij verwijtend aan. Ik had er helemaal niets van begrepen. Ik had niet eens begrepen dat ik het Lichaam van Jezus had gegeten. Dat was natuurlijk veel moeilijker te geloven, zei de pastoor, maar was wel de waarheid: Brood en Wijn waren door de woorden van de priester in het Lichaam en Bloed van Jezus veranderd. Dat was een groot wonder. En een wonder was het ook dat ik door het Heilig Brood te eten van mijn zonden was schoon gewassen. Daar moest ik dankbaar voor zijn. En wat ik er verder bij fantaseerde was mooi, maar deed niet er niet toe.

Het schokte me dat ik er zo weinig van had begrepen en probeerde ijverig te geloven wat de pastoor mij vertelde. Maar dat viel niet mee. Mijn ervaring klopte niet met de wonderlijke woorden die mij erover verteld werden.

Later begreep ik dat de pastoor mij de kerkelijke leer van de 'transsubstantiatie' had proberen bij te brengen. Een geloofsdogma dat vijfhonderd jaar geleden in de strijd tegen de protestanten door het Concilie van Trente ooit heel scherp geformuleerd was. En dat misschien wel terug te voeren was op de eerste Oecumenische Concilies in de 4e eeuw, maar dat – zoals bijbelwetenschappers in de laatste eeuwen hebben vastgesteld – zeker niet terug te voeren was op de bedoelingen van Jezus.

In mijn vorige artikel⁽²⁾ heb ik geprobeerd aan te tonen dat in het jonge christendom de Eucharistie ontstaan was in het kader van 'liefdesmaaltijden' die de eerste christenen op zondagavond, na het werk, met elkaar genoten. Daarin vierden ze het feest dat de wijsheidsleraar Jezus hen had geopenbaard dat ze 'in Christus geworteld waren', dat hun wezenlijke natuur de 'Christusnatuur' was en dat ze daarom voortaan mochten leven in het mysterie van de eenheid met het goddelijke. En dit ook in liefde mochten uitdragen. In de 'liefdesmaaltijden' deelden ze met elkaar hun have en goed, ook brood en wijn. En op het einde van de maaltijd werd dat op een speciale manier met grote dankbaarheid ('eucharistia' in het Grieks) gedaan.

Als men in die tijd aan deze feestende christenen verteld had over Jezus' dood als verzoening voor de zonden en de 'transsubstantiatie' van brood en wijn in zijn Lichaam en Bloed zouden ze je heel verwonderd hebben aangekeken. Dat is dan ook theologie van veel latere datum.

Paulus' visie

De eerste aanzetten voor deze theologie ontstonden in de geloofsgemeenschap rond Paulus. Een kleine gemeenschap van pasbekeerde christenen die enkele centra had in het huidige Turkije en Griekenland. Paulus had Jezus nooit persoonlijk meegeemaakt, maar had in een visioen diens 'Christusnatuur' gezien. In dat visioen was Paulus zich ook bewust geworden van het feit dat hij door de volgelingen van Jezus te vervolgen mensen in de boeien sloeg die in zichzelf hun Christusnatuur hadden ontdekt en dat hij in feite Christus zelf vervolgde. Zijn theologie werd een Christustheologie, geconcentreerd rond Jezus' dood en verrijzenis, gebruik makend van veel Helleense begrippen.

Van hieruit sprak hij in zijn eerste brief aan de Helleense Korinthiërs over de liefdesmaaltijden die zij daar genoten. En met name over de misbruiken die daar waren ontstaan omdat mensen toch te hebbertig bleken en veel ruzie maakten. Dat paste niet bij het besef dat je 'in Christus' leeft, stelde hij. En om dat aan te scherpen gaf hij een nieuwe interpretatie aan datgene wat er gebeurde op het einde van de liefdesmaaltijd, het moment waarop brood en wijn in dankbaarheid werden gezegend en gedeeld. Hij zei dat hij hierover een visioen had gehad van Christus de Heer en dat hij daarin zou hebben vernomen wat Jezus bij zijn laatste maaltijd gezegd zou hebben: het brood was zijn lichaam en de beker met wijn het nieuwe verbond in zijn bloed. De christenen van Korinthe moesten deze interpretatie in herinnering houden totdat Christus zou wederkomen⁽³⁾.

Brokstukken van deze interpretatie zijn doorgedrongen in de canonieke evangeliën die twintig tot vijftig jaar later geschreven zijn. Zo spreken de evangelisten Marcus en Matheus hierover, maar alleen Lucas – de getrouwe leerling van Paulus – laat Jezus zeggen: 'Doet dit tot gedachtenis aan mij.' En het canonieke evangelie van Johannes, dat rond het jaar 100 in Syrië is ontstaan, maakt helemaal geen melding van deze 'instellingswoorden'. In dit evangelie spreekt Jezus vooral over de eenheid van zichzelf met de Vader en over de liefdesband die hij heeft met zijn apostelen en met allen die hem liefhebben.

Brood en wijn, vlees en bloed

Ofschoon de aanzetten tot de leer van de 'transsubstantiatie van brood en wijn door de woorden van de consecratie' en het

daarop volgend 'eten van het lichaam van Jezus Christus en drinken van zijn bloed' in het jonge christendom maar heel vluchtig zijn, heeft deze leer toch in de loop der eeuwen steeds meer aandacht gekregen. Waarom?

In onze tijd zou het onmogelijk zijn deze stringente verbinding te leggen tussen brood en het lichaam van Jezus Christus, en tussen wijn en zijn bloed. Maar in de tijd dat Paulus leefde was dat anders. Niet alleen omdat men vanuit de Joodse traditie bekend was met bloed dat reinigt en beschermt, maar ook omdat men iets dergelijks ook in de Helleense traditie kende. Met name in de Perzische traditie van de god Mithras vierde men dat het vlees en bloed van een ritueel geslachte stier bijzondere krachten gaf.

Mithras, een godenzoon – op 25 december geboren uit een maagd – was in deze traditie de zonnegod die eens in een verleden een stier gedood had en daardoor onsterfelijkheid had verkregen. In Mithraïsche rituelen werd daarom een stier gedood en kon men door het eten van zijn vlees en drinken van zijn bloed onsterfelijkheid verwerven. En al waren in de tijd van Paulus het vlees en bloed van de stier vervangen door brood en wijn, de betekenis was dezelfde gebleven en het Mithraïsme was heel populair.

Geen wonder dan ook dat onder de Helleense volgelingen van Jezus snel de gedachte kon postvatten dat Jezus op het kruis als 'Lam Gods' geslacht was en dat zijn volgelingen onsterfelijkheid konden verkrijgen door in een rituele maaltijd zijn vlees te eten en zijn bloed te drinken.

Hoe dit in de praktijk in zijn werk ging, ontdekte ik een aantal jaren geleden toen ik in Rome op bezoek was en een van de oudste kerkjes, de Basilica di San Clemente, bezocht.

Mithrastempel in de crypte van de Basilica di San Clemente

Dit kerkje uit de vierde eeuw – de periode waarin het christendom staatsgodsdienst werd – is gebouwd op een bijzondere plaats. Die kun je ontdekken door af te dalen in de crypte. Daar vind je een oude ruimte voor maaltijden van de Mithras cultus. Mithras die de stier doodt is er nog te zien en het is niet moeilijk je voor te stellen hoe de heidense Romeinen zich hier te goed deden aan de bijzondere krachten van het vlees en bloed van de gedode stier. En hoe de christenen hier bovenop hun kerk bouwden om Jezus' verlossingsdood te vieren met het nuttigen van zijn lichaam en bloed.

Reformatorisch strijdtoneel

In de traditie van het christendom als staatskerk is deze gedachtegang steeds meer uitgewerkt en kreeg zij een steeds sterker dogmatisch gehalte. Maar het verzet hiertegen groeide ook.

In het Westerse christendom kwam de strijd hierover tot een dieptepunt tijdens de Reformatie in de 16e eeuw. Toen verordeneerde de rooms-katholieke kerk op het Concilie van Trente (1551) de leer van de 'transsubstantiatie'. Het werd een geloofspunt te aanvaarden dat tijdens het uitspreken van de instellingswoorden door een wettig gewijde priester, tijdens de 'consecratie', brood en wijn reëel (in de substantie zelf) veranderden in het lichaam en bloed van Christus.

Een groot aantal andere christenen protesteerden hiertegen en kwamen tot een diepe religieuze heroriëntatie in nauwe samenhang met de culturele, staatkundige en sociaal-economische veranderingen van die tijd. Deze 'protestanten' ontken- den de fysieke 'transsubstantiatie' maar aanvaardden wel een 'bijzondere aanwezigheid van Christus' in het brood en de wijn waarover de dankzegging is uitgesproken.

Dit lijkt meer overeen te komen met de beleving van de eerste christenen, maar is in de huidige 'oecumenische dialoog' nog steeds een groot dogmatisch strijdpunt. Even is dit anders geweest. In de roerige jaren '60 van de vorige eeuw kwam er vanwege sociale en culturele ontwikkelingen ruimte om zich te herbezinnen op de wortels van het christendom. Het traditionele zuilenstelsel in Nederland – de zo vertrouwde opdeling in Nederland tussen protestanten, katholieken en socialisten – stortte in en men ging elkaar met nieuwe ogen bezien.

Geïnspireerd door het oerchristendom kwam er een liturgische vernieuwing op gang met nieuwe teksten, nieuwe liederen en een grotere betrokkenheid van de gelovigen.

Zelfs in de conservatieve rooms-katholieke kerk werden de deuren geopend voor andere christenen en ontstonden er op talloze plaatsen in de wereld 'oecumenische eucharistievieringen'. Mijn katholieke theologieprofessor Luchsius Smits meende hieraan zijn bijdrage te kunnen leveren door artikelen te schrijven over 'transsignificatie' (verandering van betekenis) van brood en wijn door de 'consecratie'. Maar hij werd in 1965 door de paus teruggefloten. In een encycliciek '*Mysterium Fidei*' werd dit gezichtspunt als ketterij veroordeeld.

Magische werkelijkheid

Deze herinneringen komen op als ik in de laatste Reflectie de interviews met Frank Kouwe en Johan Pameijer lees. Is er een alternatief dat een uitweg biedt in de heilloze strijd tussen de orthodoxe interpretatie van 'transsubstantiatie' en 'symbolisch beleven van brood en wijn'?

De woorden van Frank Kouwe raakten mij, omdat zij iets aanstippen wat in de discussie tot nu toe onbesproken bleef: de magie van de eucharistie. Frank Kouwe zegt: 'Het is en blijft een groot mysterie. Het is niet louter symbolisch, maar een magische werkelijkheid' ⁽¹⁾. Zo heb ik het ook ervaren toen ik als jongetje van zeven jaar mijn 'eerste communie' ontving.

In mijn theologie heb ik geprobeerd er woorden voor te vinden, maar kwam er – misschien wel omdat ik in een katholiek/protestants strijdtoneel verzand was geraakt – niet meer uit. Ik zat waarschijnlijk ook, zoals Johan Pameijer het in dat artikel uitdrukte, zoals veel mensen in de VKK, 'vast in een rooms-katholiek raamwerk'.

We zijn nu bijna vijftig jaar verder en ik zit niet meer vast aan welk raamwerk dan ook. Nu kan ik opnieuw vragen stellen, zoals die over Jezus. En de antwoorden worden helderder. Ik begin te beseffen dat de historische Jezus met de boodschap kwam dat in ieder de Christusnatuur, Gods Rijk, ontdekt kan worden en dat ieder van daaruit in liefde kan leven. 'Gods Rijk is in ieder van jullie'. En dat hij, in de korte tijd dat hij leefde, voor zijn volgelingen mogelijkheden ontwikkeld heeft waardoor deze ook na zijn dood met zijn 'spirit' in contact konden blijven.

De oorspronkelijke bedoeling van Jezus

Onlangs werd ik hierin bevestigd door een boek wat ik las van Cynthia Bourgeault. Deze contemplatieve vrouw en priester in de Episcopale kerk in Amerika schrijft in haar boek *'The Wisdom Jesus'*⁽⁴⁾ over de mystieke ervaring die zij had toen zij op een leeftijd van 21 jaar haar eerste Communie ontving. 'Dit was hè! Iets heel echts, iets fascinerends en tegelijk heel vertrouwd, was op dat moment mijn leven binnengekomen. Het was een moment van direct herkennen. Ik stond naakt tegenover de onoverwinnelijke zekerheid van mijn hart.'

Toen zij later theologie ging studeren kon zij haar ervaringen ook niet rijmen met de orthodoxe theologie die haar wortels zocht in de interpretatie van Paulus. Zij vond dat een interpretatie over Jezus die weinig van doen had met de bedoelingen van Jezus zelf. Wat waren dan de bedoelingen van Jezus? Zij sluit aan bij de opvattingen van G.I. Gurdjieff⁽⁵⁾ die stelt dat Judas door Jezus in de crisistijd vlak voor zijn dood erop uit was gestuurd om tijd te winnen. Jezus had die tijd nodig om met de paar leerlingen die hem nog trouw waren gebleven speciale esoterische voorbereidingen te treffen die essentieel waren om zijn werk ook na diens dood door te kunnen zetten. In de tijd die hij zo kreeg opende Jezus het klassieke kanaal van zijn subtiele energielichaam tussen hem en zijn leerlingen, daarbij gebruik makend van brood en wijn als de voertuigen van zijn aanwezigheid. 'De leerlingen konden voortaan, door deel te nemen aan deze spirituele praktijk, doorgaan met het opnemen van zijn energetische aanwezigheid en hij kon doorgaan zijn leerlingen van binnen uit, op een subtiel energetisch niveau, te onderwijzen.'⁽⁴⁾

De Eucharistie is voor Cynthia Bourgeault dan ook veel meer dan een 'herinneringsmaal aan Jezus' dood totdat hij komt' (1Kor 11). Cynthia: 'Dat was Paulus' theologie, niet die van Jezus. Diens bedoeling was het een levende verbinding aan te gaan, een open kanaal waardoor hij, door alle energetische lagen heen, in communie kon blijven met de harten van al zijn geliefden... Het brood en de wijn, die voor dat doel bedoeld waren, zouden zo een pad zijn van een levende her-innering (anamnesis) waardoor zijn gespiritualiseerde persoonlijkheid voortdurend in hen zou kunnen blijven stromen als levende aanwezigheid, zegen en wijsheid.'⁽⁴⁾

Verwijzingen hiernaar vind ik ook in de boeken van Johan Pameijer, met name in zijn boek 'De schatkamer van het licht'⁽⁶⁾, maar het zou te ver voeren daar nu op in te gaan.

Liever eindig ik met een korte tekst van Jezus, die opgetekend is niet lang na zijn de dood en die te vinden is in het Evangelie van Thomas als logion 108:

'Wie uit mijn mond drinkt, zal worden als ik en ik als hij; en wat verborgen is zal hem geopenbaard worden.'

Ojas Th. de Ronde behaalde in 1970 zijn doctoraal theologie aan de Universiteit van Nijmegen. Daarna verbleef hij enige jaren als spiritueel zoeker in India. Na zijn terugkeer in Nederland begon hij, samen met zijn vrouw, het coaching- en counselingbureau Fenix en werd hij docent aan de Human university, een internationaal centrum voor therapie en meditatie. Momenteel geeft hij workshops, schrijft artikelen en verzorgt wekelijkse webradio uitzendingen 'De Nieuwe Mens', www.denieuwemens.eu

Noten

- (1) Aat-Lambèrt de Kwant, *De Gnostische beleving van de sacramenten, Reflectie, voorjaar 2012*
- (2) Ojas Th. de Ronde, *De maaltijd des Heren, Reflectie, voorjaar 2012.*
- (3) Paulus, 1 Kor 11:23 – 26.
- (4) Cynthia Bourgeault, *The Wisdom Jesus, Transforming Heart and Mind – a new Perspective on Christ and His Message*, Boston & London, Shambala, 2008 (p. 183 – 187).
- (5) G.I. Gurdjieff, *Beelzebub's Tales to His Grandson*, New York, Viking Arkana, 1992, (p. 676 – 679).
- (6) Johan M. Pameijer, *De schatkamer van het licht*, Ankh-Hermes, 2001.

*Ladder naar de hemel, in de beeldentuin te Gees, Drenthe
Foto: Rudolf Smit*

Wat zeiden de Maya's nu ècht over 21 december 2012? (dl 1)

Natascha Zwaal

Onze huidige maatschappij wordt beheerst door tijd. Bijna iedereen heeft volle agenda's en plant zijn leven vooruit. Intussen leven we echter met een kalendersysteem dat onregelmatig en onlogisch is en bovendien niet erg nauwkeurig. Ten gevolge hiervan moest onder andere in 1582 door keizer Gregorius een correctie worden ingevoerd waarbij tien dagen zomaar geschrapt werden. Daarna werden schrikkeljaren ingevoerd. In principe om de vier jaar maar niet tijdens de eeuwwisseling, behalve als dat getal deelbaar is door vier. We leven bovendien in twaalf onregelmatige maanden die ons jaar opdelen. De afstemming met natuurlijke ritmes is ver te zoeken. Feesten die oorspronkelijk verbonden waren met de jaarlijkse cyclus vallen ieder jaar op een andere datum. Pasen, bijvoorbeeld, is eigenlijk verbonden met de eerste volle maan na de equinox van 21 maart (als de zon boven de evenaar staat en de lente begint).

Onze Gregoriaanse kalender is zeker niet de enige kalender die bestaan heeft, in tegendeel. Talloze volkeren over de wereld hebben geprobeerd het fenomeen van tijd vast te leggen en regelmaat te ontdekken in het ritme van de seizoenen en de gang van sterren en planeten. Een van de meest gedreven volkeren hierin waren de Maya's. Zij hadden overigens niet alle kennis zelf bedacht, maar borduurden voort op wat door eerdere volkeren was ontdekt. Niet alleen kenden de Maya's zeer nauwkeurige kalendersystemen die de cycli van vele sterren en planeten weergaven, zij kenden ook een unieke waarde toe aan iedere dag van hun kalender. Ze gingen ervan uit dat elke dag onder invloed staat van vele factoren, zoals de positie van de aarde ten opzichte van zijn medereizigers in de kosmos: de zon, planeten en sterren. Tenslotte hadden hun kalenders profetische waarden en zij voorspelden dat het einde van een groot tijdperk plaats zal vinden op een heel exact moment: 21 december 2012. Nu wij dit moment naderen, neemt de belangstelling voor de Maya tijdrekening enorm toe. Hoe werkten hun kalenders en wat betekent precies dat moment van 21 december 2012?

De negen heren van de nacht

De Maya cultuur van Midden-Amerika kende een hoogtepunt van ongeveer 200 tot 1000 na Chr. De Maya's lieten vele mysteriën na zoals de talloze tempels en piramiden, het mysterieuze balspel (waar ik in deel 2 op terug zal komen) en natuurlijk hun fascinatie voor tijdrekenen. Dit laatste uitte zich in het gebruik van maar liefst zeventien kalenders die als in een soort uurwerk met verschillende raderen in elkaar draaiden. Vier belangrijke kalenders zal ik hieronder behandelen: de Tunuc of maankalender, de Haab jaarkalender, de heilige Tzolkin kalender en de Lange Telling.

Al deze kalenders waren gebaseerd op een aantal belangrijke getallen die in de Maya cultuur heilig waren, met name de getallen 9, 13 en 20.

In de kosmologie van de Maya's bestaan naast de aarde dertien hemelen en negen hellen, die bewoond worden door de negen heren van de nacht. Terwijl 9 dus het getal van de duisternis en de onderwereld is, is 13 het goddelijke getal. Deze getallensymboliek is overigens niet uniek voor de Maya's. Wanneer in de bijbel gesproken wordt over de 144.000 die gered zullen worden is dit kabbalistisch het getal 9: het getal van de mensheid. De mensheid verkeert, na wat in de bijbel 'de val' genoemd wordt, in een ongoddelijke, duistere staat, maar heeft de potentie zijn goddelijkheid terug te vinden. Dit idee leeft ook bij de Maya's. Zoals we later zullen zien, heeft het terugvinden van de goddelijkheid voor de Maya's direct betrekking op de overwinning op de negen heren van de nacht,

die in het heilige Maya verhaal 'de Popol Vuh' de oorspronkelijke godenzonen ten val brachten.

Het getal 13 als vertegenwoordiger van het goddelijke komt in veel culturen voor. Denk bijvoorbeeld aan Jezus als dertiende temidden van de twaalf discipelen. Tevens is 13 de extrapolatie van het getal 7 dat ook vaak als het getal van de goddelijkheid of volmaaktheid gezien wordt. Wanneer je het symbool van de zevenvoudige roos (bestaande uit een hart cirkel en zes cirkels eromheen) uitbreidt door hier cirkels omheen te tekenen wordt de roos dertienvoudig. Oorspronkelijk kende de dierenriem, waar de zon jaarlijks doorheen gaat, ook dertien tekens. Later heeft men hier twaalf van gemaakt (en tevens dertien als ongeluksgetal benoemd).

Het getal 20 vormde de basis van het telsysteem van de Maya's. Zoals wij een decimaal stelsel hebben zo rekenden de Maya's met eenheden van twintig. Twintig is dus de bouwsteen. Ons lichaam is opgebouwd uit twintig verschillende aminozuren en heeft twintig tenen en vingers. De bekende 'flower of life' als basispatroon voor alle levensvormen bestaat ook uit twintig cirkels.

De combinatie van deze heilige getallen vormde kalenders die, zoals we zullen zien, verbazingwekkend goede weergaven zijn van de natuurlijke ritmes in de kosmos. Peter Toonen noemt zijn boek over de Maya kalenders dan ook 'De natuurlijke tijd'.

De Tzolkin kalender als horoscoop en als orakelspel

De Tunuc of maankalender baseerde zich op de cyclus van de maan. Volgens de Maya's bestreek deze cyclus ongeveer 28 dagen en zo werd de maan in een jaar tijd dertien keer vol. De Tunuc bestaat dus uit het goddelijke getal 13 keer 28 dagen. Dit leidt tot 364 dagen en om het zonnejaar vol te maken vierde men een dag 'buiten de tijd'. Het maanjaar begint elk jaar op 26 juli en 25 juli is dus de dag 'buiten de tijd'. Het gevolg is dat de 28 dagen niet verschuiven: 26 juli is altijd de eerste dag van de eerste maan.

Een andere meting van het zonnejaar ging via de Haab kalender. Dit wordt ook wel de aardse kalender genoemd en deze was gebaseerd op de combinatie van de getallen 9 en 20. Aangezien alles in deze wereld zich tweevoudig voordoet, in tegenstellingen in plaats van in eenheid, gingen de Maya's uit van 2 maal 9 grondtonen vermenigvuldigd met 20 zogenaamde zonnezegels. Dit zijn 360 dagen en vervolgens werden er vijf dagen 'buiten de tijd' gevierd om het geheel synchroon te doen lopen met het zonnejaar. Bij de piramide van Chichen Itza kunnen we deze getallen mooi terugzien. Elk van de vier zijden telt negen verdiepingen en is in tweeën verdeeld door

een trap (de 2 maal 9 grondtonen). Daarnaast heeft elke trap 91 treden en samen met het ene topplateau vormt dit het getal 365 (4 maal 91 plus 1).

Naast de aardse kalender kenden de Maya's een heilige kalender: de Tzolkin. Omdat deze het goddelijk ritme moest weergeven, komt het getal dertien om de hoek kijken. De kalender bestond uit een combinatie van de twintig zonnezegels met dertien tonen.

Na 260 dagen stonden het rad van dertien en het rad van twintig weer in de beginstand. Het getal 260 was voor de Maya's heel bijzonder en zij (samen met vele auteurs zoals Toonen en Jenkins) geloofden dat dit getal een 'fractaal' was van het heilige ritme dat in ons hele melkwegstelsel geldt.

De zwangerschap van een vrouw duurt gemiddeld 260 dagen (gerekend vanaf de eerste uitblijvende menstruatie). De goddelijke zon draait in 26 dagen om haar as. In het heel groot is 26.000 jaar het bekende platonische jaar. Deze grote cyclus speelt een cruciale rol in de Lange termijn telling van de Maya's en de beroemde einddatum in 2012. Ik kom hier nog uitgebreid op terug.

De combinatie van dertien tonen en twintig zegels geeft aan elke dag een eigen uniek karakter. Je geboortedag, maar ook de dag van vandaag, heeft zijn eigen invloed en schept mogelijkheden en beperkingen voor je leven. De Tzolkin kalender werd en wordt dan ook gebruikt als horoscoop en als orakelspel.

De Maya's combineerden de heilige kalender van 260 dagen met de jaarkalender van 365 dagen. Zo kwamen ze uit op een kleinste gemene veelvoud van 52 jaar waarin de Tzolkin en de Haab weer in hun uitgangspositie staan. Het getal 52 heeft ook een bijzondere betekenis. Vier windrichtingen, vier elementen vermenigvuldigd met het goddelijke getal dertien vormen een volmaakte ronde van 52. De ter zake kundige lezer zal hebben geconstateerd dat de Maya's geen rekening hielden met het feit dat een zonnejaar niet precies 365 dagen duurt, maar afgerond 365,25. In de Westerse wereld bedachten we hiervoor het schrikkeljaar. De Maya's voerden aan het einde van de 52 jaar weer dertien heilige dagen in, buiten de kalender, voordat men aan een nieuwe cyclus van 52 jaar begon.

Verschuivende sterren.

Ofwel 'precessie van de equinox'

Tot zover de kleine cycli die de Maya's bijhielden in hun talloze kalenders. Maar de Maya's deden meer. Ze hielden zich ook bezig met veel grotere tijdsperiodes en zo ontwikkelden ze de Lange telling. De Lange telling was gebaseerd op het tellen van de dagen in grotere eenheden. De kleinste eenheid was de dag: Tun. Twintig dagen vormde een Uinal. In een zonnejaar passen bij benadering 18 Uinals (denk hierbij ook weer aan de Haab kalender waarbij 18 maal 20 = 360 dagen werden geteld.) Gaan we nu verder in de vermenigvuldiging met het basisgetal twintig dan krijgen we 360 maal 20 = 7.200 dagen. Dit noemden de Maya's een Katun. Twintig Katuns vormden vervolgens een Baktun van 144.000 dagen. Dit was voor de Maya's een belangrijke eenheid. De Maya's rekenden vervolgens met het goddelijke ritme van dertien Baktuns. Dit is bij benadering 5.200 jaar en werd een zonnetijdperk genoemd. Inmiddels zijn er nu bijna vijf tijdperken voorbij, 26.000 jaar. Door uitgebreid onderzoek vanuit de archeologie,

astronomie en iconografie zijn wetenschappers het er over eens dat het laatste tijdperk is begonnen op 11 augustus 3114 v. Chr. Wanneer we hierbij dertien Baktuns optellen komen we uit op 21 december 2012.

Deze tijdsrekening lijkt in eerste instantie arbitrair. De begindatum kan ook onmogelijk iets bijzonders zijn geweest voor de Maya's, simpelweg omdat de Maya's toen nog niet leefden. Jenkins beschrijft in zijn boek 'Het einde van de Maya kalender 2012' dat deze kalender waarschijnlijk zo rond de eerste eeuw voor Chr. is ontstaan in Izapa, in het zuiden van Mexico vlakbij de grens van Guatemala.

Jenkins zegt dan ook dat niet het begin, maar het einde van de telling de referentiedatum was van waaruit de kalender is ontwikkeld. Maar wat is er dan zo bijzonder aan de dag 21 december 2012? Het antwoord hierop zit in een heel bijzonder fenomeen waar de Maya's zich kennelijk van bewust waren wanneer ze de nachtelijke hemel bestudeerden: het fenomeen dat de sterren langzaam verschuiven. Het fenomeen dat wij 'precessie van de equinox' noemen.

De Maya's (of oude bewoners van Izapa) zochten naar een begin, een oorsprong waar ze uit voortkwamen en ze ontdekten dat er een punt in de kosmos was waar alles om heen draait. Wanneer je op het noordelijk halfrond 's nachts naar de sterren kijkt, dan zie je dat de sterren om een noordelijk punt heen draaien: de poolster. Deze ster ligt namelijk vrijwel precies in het verlengde van de aardas. De aardas ligt echter niet vast maar wiebelt heen en weer en maakt zo een cyclische beweging die ongeveer 26.000 jaar duurt. Dit noemen we de 'precessie van de equinox'. Als gevolg hiervan verschuiven, vanaf de aarde gezien, de sterren langzaam ten opzicht van de zon. Als we uitgaan van onze twaalf dierenriemtekens dan schuift de zon ongeveer elke 2150 jaar een dierenriem teken op. Dit is ook de basis voor onze welbekende overgang van het vissen naar het waterman (of aquarius) tijdperk. Dit gaat namelijk uit van de positie van de zon op 21 maart, tijdens de lente-equinox. Toen de horoscopen ontstonden was dit het moment in het jaar waarop de zon in het teken ram schoof. In de huidige horoscoop begint het sterrenbeeld ram nog steeds rond 21 maart. Door de precessie zijn echter de sterrenbeelden verschoven en is de lente-equinox zon via vissen naar waterman gegaan.

Zoals gezegd staat de aardas nu in lijn met de poolster, maar over 13.000 jaar zal ze ongeveer op de ster Vega gericht zijn. De poolster bleek dus niet het absolute punt te zijn waaromheen alle sterren draaien. Na lange tijd observeren, ontdekten de Maya's dat wij (en alle sterren) draaien om een galactisch middelpunt, het midden van het melkwegstelsel dat de Maya's ook wel Hunab K'u noemden.

De Maya's erkenden het hart van de melkweg als een zwart gat dat als een baarmoeder van de oorspronkelijke goddelijke moeder fungeerde. Het punt dus waaruit wij allemaal geboren zijn. Voor de Maya's was de melkweg tevens de toegang tot de onderwereld. 's Nachts als de zon was ondergegaan, was de onderwereld naar boven gedraaid en aan de hemel te zien. Alleen door dóór de onderwereld heen te gaan, kon je werkelijk geboren worden. Op deze belangrijke gedachte kom ik in deel 2 nog terug.

Het hart van de melkweg is vanuit de aarde gezien zichtbaar. Wanneer je het geluk hebt op een plaats op de aarde te zijn waar weinig lucht- en lichtvervuiling is, dan kun je 's

nachts de melkweg waarnemen als een witte baan langs de hemel. Wat je in feite ziet is een dwarsdoorsnede van de enorme sterrenwolk die de melkweg is. De melkweg heeft de vorm van een platte pannenkoek die in het midden verdikt is. Omdat de zon met onze aarde zich aan de buitenste rand bevindt, kunnen we vanuit de aarde richting het hart kijken. We zien dan de grootste verdichting van sterren, een grote witte vlek met daarin een donker hart. Dat wij een donker hart zien, komt waarschijnlijk door stofwolken, maar het toeval wil dat huidige wetenschappers er van uit gaan dat het hart van de melkweg ook daadwerkelijk een zwart gat is. Wat de Maya's met het blote oog zagen, was dus een goede weergave van wat het feitelijk is.

Het hart van de melkweg ligt voor ons gezien ongeveer ter hoogte van het sterrenbeeld boogschutter (eigenlijk op de grens van boogschutter en schorpioen). Zoals eerder gezegd verschuift de positie van de zon gedurende het jaar langs de sterrenbeelden. Daarnaast verschuiven de sterrenbeelden door de precessie om zo na 26.000 jaar, vijf zonnetijdperken, weer in hun beginpositie te staan. De Maya's wisten dit door goed de nachtelijke hemel te bestuderen. Hun belangrijkste meetmoment in het jaar was 21 december, het moment van het winterpunt wanneer de zon het verst weg staat van hun woonplaats op het noordelijk halfrond. Op dit moment vond volgens de Maya's een soort geboorte plaats. De oude zon stierf en de nieuwe zon begon weer aan kracht te winnen. Dit idee was niet uniek voor de Maya's. Ook in de Griekse en Christelijke tradities was dit een bijzonder moment. Ons kerstfeest, als lichtgeboorte, valt ook zo rond die datum.

Wat gebeurt er nu in 2012? Dit is het moment waarop de zon tijdens zijn winterpunt precies op de plek tussen boogschutter en schorpioen staat, met andere woorden: er vindt dan een conjunctie, een samenstand, plaats tussen de aarde, de 21 december zon en het hart van de melkweg.

(Je zou kunnen opmerken dat dit niet op een jaar nauwkeurig komt en dit moment verwijst dan ook eerder naar een periode die aanbreekt waarin volgens de oude Maya's energetische processen op gang komen.)

Het moment van deze conjunctie zou je kunnen zien als een kosmisch kerstfeest. De jonge nieuw geboren vader zon, ontvangt direct de energie van de moeder, het hart van de melkweg, en stuurt dit rechtstreeks door naar de aarde. Dit gebeurt eens in de 26.000 jaar en in die zin is het een kosmische variant van de 260 dagen zwangerschap van de mens. Je zou dus kunnen zeggen dat de kosmos zwanger is en op 21 december 2012 nieuw leven schenkt: een nieuwe zon, een nieuw tijdperk, een nieuw bewustzijn.

Zo boven, zo beneden zegt de universele wet.

Wat in het klein plaatsvindt, is een weerspiegeling van wat in het groot plaatsvindt.

Literatuur

Peter Toonen: *De Natuurlijke Tijd - Berichten van de Maya's voor de nieuwe tijd*, Uitgeverij Petiet.

Wolfgang Cordan: *De Popol Vuh - het heilige boek van de Maya's*, Uitgeverij Ankh-Hermes.

John Major Jenkins: *Het einde van de Maya kalender 2012 - Decodering van de Maya Kosmogonie*, Uitgeverij Ankh-Hermes.

Carl Johan Calleman: *De Maya kalender en de transformatie van het bewustzijn*, Uitgeverij Ankh-Hermes.

Dr. Natascha Zwaal is antropologe en biologe. Zij verbleef enkele jaren bij de Maya's op het schiereiland Yucatán in Mexico en heeft jarenlang onderzoek gedaan naar onder andere de gnostieke impulsen in de Maya en Inca cultuur. Zij geeft regelmatig lezingen over dit onderwerp. Zij is auteur van de boeken: "Kinderen van de zon, ontmoetingen met de Maya's" en "De Maya's: dragers van universele wijsheid".

De cirkelvormige steen waarop de beroemde Maya-kalender is gebeteld. Onderstaande foto van zijn plaats in het museum in Mexico-stad, geeft een goed idee van zijn afmetingen.

In Harmonie met het Licht

Hoofdstuk 1 uit dit boek van Christophor Coppes: Vergroot onze spirituele welvaart

Positieve golven

Wat hebben een gorilla en bijna-dooderwaarders (BDE-ers) met elkaar gemeen?

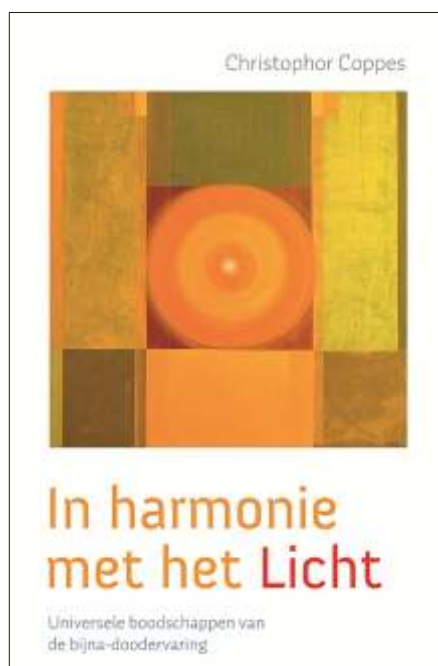
Niet veel zou ik denken, maar ik heb ze alle twee nodig om te laten zien hoe belangrijk het is om in harmonie met Het Licht te zijn en om zoveel mogelijk positieve golven te creëren als we kunnen.

‘De gorilla’ was zijn bijnaam omdat hij de meedogenloze archetypische bankier was. Hij was de laatste baas van Lehman Brothers. Vlak voordat zijn firma failliet ging, kregen twee topmanagers nog bonussen van enkele miljoenen en later tijdens een rechtszitting zou hij verklaren dat de 350 miljoen dollar die hij in de tien jaar verdiende waarin hij leiding aan zijn bedrijf gaf, passend was. Jarenlang was hij er trots op geweest dat hij in de inkomens-top 10 van Wall Street stond. Die ene keer dat zijn naam niet op de lijst stond heeft hem verschrikkelijk gestoord.

Het faillissement van zijn bedrijf was het startsein tot de recente financieel-economische crisis, die tegenwoordig de *Grote Recessie* wordt genoemd, maar die meer weg had van een ‘Grote Implosie’ van het financiële systeem.¹ Een volledige ondergang kon alleen worden vermeden met de haastige maar omvangrijke financiële reddingsoperatie van overheden en centrale banken over de hele wereld. Zij pompten vele honderden miljarden dollars in het systeem. Maar vlak na hun redding met belastinggeld hebben de bankiers uit Wall Street en Londen zichzelf alweer tientallen miljarden dollars aan bonussen toebedeeld.

Er is niets verkeerd met bankiers (ik zit zelf in het bankwezen), en er is ook niets mis met geld of met het verdienen van geld, zelfs als het veel is. Geld is een prachtig goed; het is een soort van energie die creatief kan worden gebruikt, waarmee iets productiefs kan worden gedaan en dus iets positiefs aan onze wereld kan worden toegevoegd. Maar de voorafgaande voorbeelden laten zien dat voor sommige mensen geld het einddoel is geworden en dat alles ondergeschikt is gemaakt aan het verwerven ervan. Waarom anders zou iemand die op een berg miljoenen zit zo boos zijn?

Deze houding ten aanzien van geld zie je niet enkel bij sommige bankiers want veel mensen hebben hem aangenomen. Neem bijvoorbeeld de Britse parlementsleden die zo ‘respectabel’ zijn. Ze bleken gewone onbeschaamde profiteurs te zijn. Denk aan de declaraties van de vele dingen die niet echt werkgerelateerd waren, terwijl de belastingbetalers uiteindelijk de rekening kregen. Zaken zoals hondenvoedsel, luiers, toiletzittingen, pornofilms, de reparatie van het drainagestelsel van een privé-tennisveld en zelfs de aanschaf van een drijvend eendenverblijf stonden op de lijst. Dachten ze dat deze dingen essentieel zijn voor het uitvoeren van hun parlementaire taken?

Dit is een voorbeeld van deze verwrongen houding tegenover geld uit de juridische hoek. Gedurende vele jaren betaalde het geprivatiseerde jeugd detentiecentrum in Pittston twee rechters in Wilkes-Barre, Pennsylvania voor de levering van gedetineerden. Eén van de mede-eigenaren van de gevangenis bekende tegenover de FBI dat hij de rechters betaalde voor zware straffen. Geschat wordt dat op deze manier ongeveer 5000 jonge mensen onterecht in de gevangenis werden gegooid of te hoge straffen hadden gekregen voor onbeduidende overtredingen. De totale opbrengst van dit soort kinderhandel: ongeveer 2,6 miljoen dollar. Totale schade aan de levens van deze pubers: onmeetbaar.

Toegegeven, het zijn extreme voorbeelden, maar ze tonen de egocentrische intenties. Als we eerlijk zijn, kunnen we misschien zien dat wij ons ook wel eens zo – maar dan minder extreem – gedragen, zo

dat we vraagtekens kunnen zetten bij onze eigen intenties. Ik heb verhalen van BDE-ers nodig om voldoende duidelijk te maken waarom intenties een impact op de wereld hebben, en waarom het gebrek aan goede intenties geleid heeft tot deze Grote Recessie.

Dit boek gaat over het belang van intenties, over de golven die daardoor worden gecreëerd en hoe ze door de hele wereld vibreren. Besproken wordt hoe positieve intenties positieve golven creëren, en negatieve intenties negatieve. Het beargumenteert dat het doel van het leven, ondanks alle problemen en tegenslagen, bedoeld is om ons vermogen om lief te hebben te vergroten. Benadrukt zal worden dat we ons te lang hebben gericht op onze eigen financiële welvaart, en te weinig op onze eigen spirituele welvaart. Het boek zal een niet-economische verklaring geven van de Grote Recessie en ons aansporen er snel van te leren.

De conclusie is dat we op een doodlopende weg zitten. We moeten omkeren. We hebben ons te lang gericht op ons eigen korte termijn-eigenbelang en daardoor hebben we de ‘ieder-voor-zich’-samenleving gecreëerd. Weliswaar heeft egoïsme ons geholpen een welvarende samenleving op te bouwen, maar we moeten echt de volgende stap zetten naar een lange termijn-‘ons belang’. Als we dat niet doen, dan zal onze zelfzuchtige houding onze ondergang zijn en ons terugwerpen. We zullen oogsten wat we hebben gezaaid: de golven die we met ons egoïsme hebben gecreëerd. En als we voldoende negatieve golven hebben gecreëerd, zullen ze omslaan in onvermijdelijke tsunami’s, niet alleen financiële, maar ook milieutechnische. Door sommige BDE-ers werd benadrukt dat de Grote Recessie in het niet valt bij de milieucrisis waar we langzaam in verzeild raken. We zullen omkomen in een klimaat dat als gevolg van onze eigen verstoringen is ontspoord en vijandig is geworden. We krijgen te maken met tekorten

aan voedsel en water; we zullen nieuwe financiële en economische schokken ervaren. Het staat vast dat dit gaat gebeuren als we niet snel onze houding veranderen.

Het goede nieuws is dat we zullen veranderen. We zijn voorbestemd dat te doen, maar dat betekent niet dat we passief kunnen gaan zitten afwachten. Als we dat doen, zullen we zeker meer van dit soort schokken ervaren. Daarom moeten we hard werken om ze te vermijden, en hoewel het een pijnlijk proces zal zijn, zullen we het ontstaan van een minder zelfzuchtige wereld meemaken, en dat is natuurlijk een enorme beloning.

Bijna-doodervaringen leiden naar de waarheid

De buitengewone ervaringen van gewone mensen leiden ons naar de waarheid. Dit zijn de mensen die een bijna-doodervaring (BDE) hebben gehad. Ze komen uit alle lagen van de bevolking; mannen en vrouwen, van alle leeftijden; artsen, bankiers, artiesten, enzovoorts. Ze zijn enorm belangrijk omdat ze er absoluut van overtuigd zijn dat ze tijdens hun ervaring een korte glimp van de hemel hebben opgevangen. Voor mij vormen ze een indirect kijkgat waardoor we inzicht kunnen krijgen in de betekenis van de schepping en het doel van ons leven. Daarom heb ik veel tijd besteed aan het bestuderen van deze ervaringen en heb ik veel BDE-ers geïnterviewd. Ik ben ervan overtuigd dat wat ze zeggen waar is en in hoofdstuk 2 zal ik uitleggen waarom.

Ik wilde alleen naar hen luisteren en alleen hun boodschap horen. Ik wilde niet luisteren naar religieuze mensen of mensen met paranormale gaven. Het is niet dat ik daar niet in zou geloven, maar ik wilde naar de zuiverste bron gaan, de vele verschillende gewone mensen die een BDE hebben gehad en daardoor voor even in de hemel zijn geweest, of op zijn minst op de drempel daarvan hebben gestaan. Zij blijven bij hun verhaal, zelfs al is het decennia na hun ervaring. Hun boodschap is oorspronkelijk. Ze vermengen die niet met nieuwe ideeën en veranderen die niet gedurende hun leven. Ze blijven erbij dat we hier op aarde in een surrogaat-werkelijkheid leven, terwijl wat zij daarginds hebben ervaren de echte werkelijkheid is. Deze is echter dan het dagelijkse leven.

Misschien zegt u wel dat BDE-en onzin zijn. Ze worden veroorzaakt door een gebrek aan zuurstof of door andere chemische reacties of neurologische processen in de hersenen van stervende patiënten. Ik zou kunnen wijzen op voortreffelijk onderzoek, erkend door de reguliere wetenschap, waaruit blijkt dat dit alles niet de oorzaak van BDE-en is (zie hoofdstuk 2). Je zou me misschien vertellen dat men nog steeds niet weet wat dan wel de oorzaak is van het optreden van BDE-en, en ik zou dat moeten toegeven. Maar dan zou ik de verhalen vertellen van mensen die in staat waren om rond te dwalen door hun ziekenhuiskamer of die, toen ze klinisch dood waren, precies konden zien wat er tijdens hun eigen operatie gebeurde. Ze waren buiten hun lichaam en ontdekten dat ze nog steeds een helder bewustzijn hadden. Er zijn diverse duidelijke en goed gedocumenteerde gevallen bekend waarin mensen in staat waren om los te komen van het fysieke lichaam, rond te dwalen en specifieke observaties te doen die later konden worden geverifieerd (de zogenaamde verifieerbare observaties).

Bovendien zijn er veel mensen die tijdens hun BDE zinvol communiceerden over wat ze later in hun leven zouden meemaken. Wat ze zagen zouden ze later heel goed kunnen begrijpen. Zo heeft één van die mensen de Grote Recessie zich zien ontwikkelen na het bankroet van Lehman, iets wat de hele fi-

nanciële wereld flink op zijn grondvesten heeft doen schudden. Maanden voordat het werkelijk gebeurde, had ze me hiervan al verteld (zie hoofdstuk 8).

Verifieerbare observaties terwijl men buiten het lichaam is, plus de zinvolle communicatie lijken te bewijzen wat men door de geschiedenis heen heeft geloofd: Het leven stopt niet met de dood. BDE-en lijken aan te tonen dat ons bewustzijn eeuwig is.

Misschien zegt u nu dat al die verhalen ridiculieus zijn en ongelooflijk. Het feit dat verhalen ongelooflijk lijken in de wereld zoals we die kennen, betekent niet dat ze onwaar zijn. Bedenk wat er met Marco Polo is gebeurd, die als negentienjarige in 1271 naar China trok. Hij was één van de eerste vertegenwoordigers van een Europese beschaving die in aanraking kwam met de veel oudere (en toen nog steeds mysterieuze) Chinese beschaving. Het zou een cultuurschok zijn. Op dat moment was veel van wat hij daar zag onbekend in zijn woonplaats Venetië.

In China werd hij met veel eerbewijzing door keizer Kublai Khan ontvangen. Hij beschreef hoe machtig en rijk de keizer was. Zo gaf hij geld uit dat van papier was gemaakt, gestempeld met het keizerlijke zegel. Tot Marco's verbazing werd het geaccepteerd in ruil voor waardevolle dingen, zoals parels, juwelen, goud, zilver of welk ander product ook. Vervalsing was een doodstraf. De eerste Europese bankbiljetten waren er pas in 1661 in Zweden en 1691 in Engeland!

In China bleek glas door mensen te worden gebruikt om beter door te zien. Eetgewoonten waren volledig anders. Ze aten bijvoorbeeld ijs, dat in Europa op dat moment onbekend was. Wijn werd van rijst gemaakt, wat voor Europeanen, die alleen wijn van druiven kenden, wel erg vreemd zal zijn geweest.

Hij was verbaasd over de enorm grote bevolking. Het bijzondere van deze mensen was dat ze als het maar even kon drie keer per week een bad namen, en in de winter zelfs elke dag. Een man op een hoge positie of met geld had in zijn huis zijn eigen bad. Het was onmogelijk om alle kachels en baden met hout te stoken, maar gelukkig was er een provincie waar zwarte stenen uit de bergen werden gedolven. Als ze werden aangestoken, brandden ze als houtskool, en hielden het vuur beter vast dan hout. In Europa waren kolen op dat moment onbekend en het idee dat stenen konden branden was ongehoord.

In die tijd waren Europeanen absoluut gefascineerd door Marco's ongewone verhalen, maar velen geloofden ook dat hij een leugenaar was. Ze konden niet geloven dat wat hij vertelde waar kon zijn. Het ongeloof was zo groot, dat de priester die hem op zijn sterfbed de biecht afnam (rond het jaar 1324) aan Marco vroeg of hij bereid was zijn leugens te bekennen. Marco's antwoord was: 'Ik heb niet de helft verteld van wat ik echt heb meegemaakt, omdat ik wist dat men het toch niet zou geloven.'

Iets soortgelijks gebeurt er met mensen met een BDE. Ze zijn overtuigd dat wat ze op hun reizen hebben gezien heel erg echt is. Ondanks dat het niet van deze wereld leek te zijn, weten ze dat het echter is dan het dagelijkse leven. En net als Marco Polo weten ze dat veel mensen hun verhalen niet kunnen geloven.

Dit boek zou er niet zijn zonder de boodschappen van de BDE-ers. Hun verheven kennis komt niet zonder offer. Na hun ervaring vinden ze het extreem moeilijk om weer om te gaan met onze vierdimensionale wereld. Gemiddeld kost het hun ongeveer zeven jaar om weer een soort van evenwicht te vinden tussen hun aardse leven en hun lichte aanraking met de

hemel. Bovendien vinden niet alleen de BDE-ers het moeilijk, ook hun geliefden vinden dat. Daarom ik heb gevraagd welk advies ze hebben voor mensen die nog steeds worstelen met hun BDE, of die nog op het punt staan hun ervaring te hebben (zie hoofdstuk 10). Misschien bent u wel een van hen!

* * *

Christophor (Bob) Coppes is doctor in de economie en heeft gedurende vele jaren op de Universiteit Groningen en in het bankwezen gewerkt. Hij heeft zowel een commerciële functie in een Franse bank gehad als een rol als toezichhouder bij De Nederlandse Bank. Op dit moment werkt hij nog steeds voor deze instelling, waar hij de ontwikkelingen op de financiële markten volgt. Hij woont in Amsterdam.

Tijdens zijn carrière in de financiële sector verloor hij nooit zijn belangstelling voor de sociale aangelegenheden. Dat resulteerde in het schrijven van zijn eerste boek, dat was gebaseerd op het werkelijk gebeurde verhaal van hoe vrienden en

familie liefdevol de zorg op zich namen van een terminale Aidspatiënt en hem door de laatste fasen van zijn leven hielpen. In 1995 zorgde zijn walging voor de grootste enkelvoudige slachting in Europa na de tweede wereldoorlog in Srebrenica ervoor, dat hij een boek schreef over de werkelijke ervaringen van één van de slachtoffers, een moslimmeisje dat vertaalster werd bij de Nederlandse VN-soldaten.

Zijn overtuiging dat Bijna-Dood Ervaringen werkelijke spirituele ervaringen zijn, gaat terug tot 1979 toen hij het boek *Life after Life* van Raymond Moody las. Enkele jaren geleden schreef hij een boek waarin hij de essenties van de BDE-en vergeleek met de essenties van vijf grote wereldreligies. Zijn conclusie was dat de werkelijke essenties van de vijf religies terug kunnen worden gevonden in BDE-en, maar niet dat alle essenties van de BDE-en terug kunnen worden gevonden in ieder van de individuele religies. In 2008 werd hij voorzitter van Merkawah, de Nederlandse afdeling van de International Association for Near-Death Studies (IANDS).

Noot van de redactie: Dit hoofdstuk uit het boek 'In harmonie met het Licht' mocht met toestemming van de uitgever gepubliceerd worden in Reflectie.

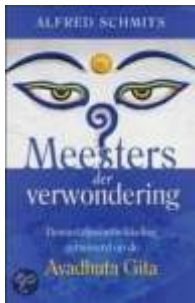

Tulp

*Foto:
Rudolf
Smit*

Boekeninfo - Deel 2

Aat – Lambèrt de Kwant

Alfred Schmits: De Meesters der verwondering – Avadhuta Gita
Elikser 2012

De Avadhuta Gita is ver voor het begin van onze jaartelling in India geschreven en voert de lezer op prachtige wijze naar een gebied buiten tijd en ruimte. Het boek behoort tot de Veda's, die de grondslag van het hindoeïsme vormen.

De auteur ervan is Dattreya en in zijn visie op hoe het universum in elkaar zit maakte hij geen onderscheid tussen het universum en zichzelf.

Alfred Schmits neemt je mee door Dattreya's inspirerende teksten en laat je door gerichte oefeningen zien hoe je je bewuste zijn kunt ontwikkelen. Het intelligente lichaam werkt hierbij als rustpunt. Vanuit de stilte, die achter de rust verscholen ligt, is onze eenheid met het universum gemakkelijk te ervaren. In zijn voorwoord schrijft hij: "Soms schieten woorden tekort om iets duidelijk te maken en moeten er voor de overdracht van ervaringen andere middelen worden gebruikt. Er is echter een boek dat me geïnspireerd heeft om weer een poging te wagen en dat is een oud boek uit India: de Avadhuta Gita. De Avadhuta Gita van dit boek toegevoegd. Als mijn schrijven u als lezer niet kan boeien, hoop ik dat de Avadhuta Gita dat wel kan."

Johan M. Pameijer

De verworpen waarheid

Heruitgegeven: Buro voor tarot & tarotmagazine. 2011

In zijn in 2006 bij Symbolon verschenen boek "De vergeten waarheid" wijst Johan Pameijer erop dat, hoewel de kerken leeggelopen zijn en hun greep op de massa verloren hebben, religie zelf nog springlevend is. Bij veel mensen vindt er juist een verdieping plaats van hun religieuze gevoelens, waarbij de nadruk vooral is komen te liggen op het opdoen van innerlijke ervaringen in bezinning en meditatie. In het verlengde daarvan signaleert Pameijer een verlangen naar een eenvoudige, heldere en doorzichtige maatschappijvorm. Mensen zoeken weer eenheid en de harmonie van de heelheid en zullen steeds meer gaan openstaan voor een grotere aandacht voor de ziel. De schrijver laat zien dat de nieuwe inzichten die we uit de gnostische Nag Hammadi-vondsten hebben gekregen van groot belang zijn om de kerk weer in staat te stellen een genezende rol te spelen. In dit boek geeft de auteur een gnostische visie op de verhalen en mythen uit de christelijke traditie.

Het al in 2010 verschenen boek "De verworpen waarheid, doorbraak naar een eeuwig leven" is een vervolg op "De vergeten waarheid." In zijn proloog wijst Pameijer erop, dat de gnostische bibliotheek van Nag Hammadi ons heeft geleerd hoeveel schade wij toebachten door de ware christelijke leer te beperken tot enkel geschiedenis. Met grote overmacht en machtsvertoon verwerpt de vroege kerk de mysteriereligijs die tot doel hadden het bewustzijn over haar grens te leren springen. Steeds meer moderne onderzoekers ondersteunen de gedachte dat God, de Al-Ene, puur bewustzijn is, het universum een onbegrensd bewustzijnsveld. Deze opvatting biedt, zo zegt Pameijer, onbegrensde mogelijkheden voor het menselijk bewustzijn. De hersenen produceren niet, maar reproduceren slechts en dit is een leitmotiv in dit boeiende en toegankelijk geschreven boek. Hij wil hiermee het brein niet tekort doen. Integendeel, dit schitterende orgaan is in staat alle kennis die de mensheid in de loop van haar bestaan heeft verworven, op te slaan, te verwerken en er de consequenties uit te trekken. Met recht kan dan ook gesproken worden van een "Wereldbrein", de titel van een opmerkelijk boek van Peter Russel. Het is boeiend te lezen hoe Johan Pameijer dit gegeven verder uitwerkt. Met zijn boek probeert hij aan te tonen en duidelijk te maken dat iedereen de god in zijn gedachten alleen maar hoeft op te wekken.

Omraam Mikhaël Aïvanhov

Artistieke en spirituele schepping

Prosveta 2011

De van oorsprong Bulgaarse filosoof en pedagoog Omraam Mikhaël Aïvanhov (1900-1986) vestigde zich in 1937 in Frankrijk. Daar leefde hij bijna vijftig jaar tot aan zijn dood. Opmerkelijk in zijn onderricht zijn de vele invalshoeken van waaruit hij steeds één centraal thema belicht: de mens in zijn groei naar volmaaktheid. Aïvanhov is een wes-

terse goeroe in de traditie van de westerse theosofische esoterie; zoals die zich manifesteert in de Universele Witte Broederschap, in 1900 opgericht door Deunov (1864-1944), leermeester van Aïvanhov. In zijn leer is Aïvanhov tevens sterk beïnvloed door het hindoeïsme en de klassieke gnostiek. Het gaat om licht (vuur/zon) dat wezenlijk is, ook in de mens. Deze hogere kant moet men zich bewust worden en in zich laten doorwerken. Hiertoe geeft Aïvanhov de techniek en de wegen (de Surya-yoga). In de Izvor-reeks, die wordt uitgegeven door uitgeverij Prosveta, is dit juweeltje "Artistieke en spirituele schepping" verschenen.

"Alleen de kunst kan mensen echt raken en hem doen ontwaken voor het echte leven," zegt Aïvanhov in de inleiding "Kunst, wetenschap en religie." Over klank zegt hij: "Zeer weinig musici hebben de echte psychologie bestudeerd om te weten hoe de klanken, de woorden, al de trillingen op het menselijke wezen inwerken." En over muziek: "Muziek is een heel krachtige hulp bij realisaties. Stort je daarom – in plaats van je gedachten je her en der te laten dwalen elke keer als je naar muziek luistert – op dat wat je het meest verlangt voor jouw evolutie." En: "Doe het werk voor elk domein waar je een leemte voelt en op een dag zul je voelen dat je dankzij de muziek grote veranderingen in jezelf hebt teweeggebracht."

Zo maar wat citaten uit dit mooie en indringende boekje.

Wie meer wil weten van Omraam Mikhaël Aïvanhov zelf, raad ik het boeiende boek aan: "Het mysterie van het licht. Leven en onderricht van Omraam Mikhaël Aïvanhov."

De auteur, Georg Feuerstein, een autoriteit op het gebied van spiritualiteit en yoga, schetst het leven van Aïvanhov. Vervolgens geeft hij een breed overzicht van diens denken en praktijk, dit alles in verband brengend met gedachten van filosofen, mystici en wetenschappers. De uitgeverij publiceert ook ieder jaar dagteksten, waarmee je de dag kan beginnen of eindigen

Johan Braeckman & Maarten Boudry

De ongelovige thomas heeft een punt

Handleiding voor een kritisch denken

Houtekiet 2011-2012

De wereld zit ingewikkeld in elkaar, onderzoek is moeilijk en veel is nog niet eens onderzocht. We hebben dus bakens nodig die ons kunnen helpen om tussen de bomen van informatie onze weg te vinden in het bos van de kennis. Johan Braeckman doceert daarover al jaren aan de universiteit van Gent en heeft nu samen met de postdoctoraal onderzoeker Maarten Boudry in "De ongelovige Thomas heeft een punt" zijn tips en trucs voor kritisch denken op een heldere manier aan het papier toevertrouwd.

Het begint volgens de auteurs bij meer inzicht in onszelf, want hoe wij waarnemen, denken en herinneren, is hoe wij weten. Mensen worden gemakkelijk misleid en verleid. De neurologie, de psychologie en de sociologie van waarneming en geheugen laten zien hoe gemakkelijk wij zien, horen of voelen wat er niet is en omgekeerd, hoe wij verkeerd interpreteren en herinneren en onlogisch redeneren. Ook de slimste mensen zijn niet immuun voor deze dwalingen. Integendeel, zij trappen nog sneller in de val van de zelfmisleiding.

Beide auteurs zitten duidelijk in de reductionistische hoek, zoals blijkt hun visie op de bijna-doodervaring (blz. 222). Van het boek "Eindeloos bewustzijn, bijna-doodervaringen" van Pim van Lommel wordt zo ongeveer gehakt gemaakt.

"De ongelovige Thomas heeft een punt" bevat niettemin veel informatie en is terecht kritisch over bijvoorbeeld kloppgeesten, maar de auteurs moeten niets hebben van parapsychologie, homeopathie en psychoanalyse.

J.M. Schwartz en R. Gladding

Je bent niet je brein - In vier stappen controle over je leven, je slechte gewoonten en je ongezonde gedachten. Kosmos 2012

"Wij zijn ons brein", zegt Dick Swaab. De neurowetenschappers Jeffrey Schwartz & Rebecca Gladding beweren het tegendeel.

In hun boek "Je bent niet je brein," leggen zij uit hoe ons brein werkt en waarom we soms het gevoel hebben dat we de controle kwijt zijn over onze gedachten en gevoelens.

Je brein doet soms rare dingen met je. Je raakt in paniek, denkt dat je dingen niet kunt of móet toegeven aan ongezonde verlangens.

Maar je bent niet je brein, stellen beide neuronwetenschappers. Je kunt volgens hen je brein zélf anders programmeren. In vier stappen ban je ongezonde gedachten en gedrag uit en verander je slechte gewoontes blijvend. Dat de vierstappenmethode van Schwartz en Gladding werkt, zouden de verhalen en cases in het boek aantonen.

Opmerkelijk bij de methode van Schwartz en Gladding is het cruciale onderscheid tussen ons en ons brein. Waar andere methoden je hooguit leren hoe je de betekenis van je gedachten kunt veranderen, leren Schwarz en Gladding je bovenal dat die gedachten helemaal niets over jou zeggen. Bij hen identificeer je eerst misleidende gedachten – van je brein, niet van jou –, vervolgens verander je de manier waarop je tegen die gedachten aankijkt, om je daarna te richten op activiteiten en mentale processen die wél heilzaam zijn. Uiteindelijk leer je om (opnieuw) in je eigen kracht te staan. Zo zou je je weer zeggenschap over je eigen leven, over je gewoonten en gedachten kunnen krijgen.

**Alberto Villoldo & David Perlmutter
Het verlichte brein - Sjamanisme en de
neurowetenschap, Ankh-Hermes 2012**

Verlichting roept al gauw beelden op van mediterende monniken, sjamanistische rituelen en bidende nonnen. Niet iets wat is weggelegd voor ons gewone stervelingen. Onzin, beweren de auteurs. Verlichting behoort voor iedereen tot de mogelijkheden. Door hun kennis en krachten te bundelen, hebben zij een programma ontworpen waarmee zij iedereen klaar kunnen stomen voor verlichting. Het verlichte brein is de missende link

tussen wetenschap en geest.

In hun boek wijzen Villoldo en Perlmutter erop dat verlichting bereikbaar is voor iedereen die bereid is tijd vrij te maken en zich in te spannen om deze zijnstoestand te bereiken. Dit vraagt geen levenswijze die onverenigbaar is met overleven in de moderne westerse wereld. De auteurs geloven dat de zoektocht naar verlichting bekort kan worden door de hogere hersenfuncties tot leven te wekken. Wanneer die actief zijn, zouden we de mogelijkheid hebben om ons leven geestelijk en lichamelijk te vernieuwen. Om deze zo gewenste staat van bewustzijn te bereiken, moeten we ons, zo zeggen ze, niet alleen de oude verlichtingstechnieken eigen maken, maar ook onze hersenen tot op celniveau gezond maken. Deze twee aspecten zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Het is fascinerend te lezen hoe verlichting geblokkeerd wordt door onafgewerkte zaken uit het verleden. Het boek laat over meer zien hoe we de schadelijke emoties van het oude brein door een conditionering die gebaseerd is op negatieve ervaringen uit het verleden, te boven kunnen komen.

In de taal van de wetenschap is verlichting de toestand waarin de mitochondriën en de hersenen optimaal functioneren. In die toestand ervaren wij volgens de auteurs welzijn en innerlijke rust, en kennen wij de drang tot creativiteit en vernieuwing. Mitochondriën zijn de onderdelen van onze cellen die energie produceren. Ze hebben niet alleen invloed op onze stemmingen en onze vitaliteit, maar ook op de manier waarop wij ouder worden en zelfs op de manier waarop wij overlijden. Wanneer onze mitochondriën zich hebben hersteld, kunnen de eigenschappen van de genen die een gezonde hersenfunctie en een lang en gezond leven bevorderen tot hun recht komen en hoeven de ziekten en gebreken van onze voorouders niet te worden herhaald. In het Center for Energy Medicine in Los Lobos, Chili, en in het Perlmutter Health Center in Naples, Florida, kunnen de cliënten werken aan het herstel van hun mitochondriën, zodat hun brein weer gezond kan functioneren. Voor een optimale werking van de mitochondriën passen de auteurs intraveneus toegediende glutathion en hyperbare- zuurstoftherapie toe. En om de schade aan de hersenen als gevolg van jarenlang opgebouwde stress te herstellen, schrijven zij dieetvoeding en voedingssupplementen voor. "Wij merken dat de mitochondriën, het denken en het brein buitengewoon snel op deze behandelingen reageren. Vervolgens worden met behulp van sjamanistische meditatietechnieken de schadelijke emoties geheel en ontstaat er innerlijke rust."

Toch is het niet noodzakelijk om het innerlijke, zevendaagse programma te volgen. In hun boek wordt een programma gepresenteerd dat ons kan helpen hetzelfde te doen: onze mitochondriën en ons brein programmeren voor vreugde en geluk in plaats van lijden.

Als in deze tijd gesproken wordt van nieuw, ontwakend bewustzijn, zou dat kunnen betekenen dat we, zoals ook Villoldo en Perlmutter, tot het inzicht komen dat verlichting heel nuchter bezien ook te maken heeft met hoe we met ons lichaam omgaan. Een inzicht dat genade, samadhi en verlichting in feite gebaseerd zijn op biowetenschappelijk

kennis. En dat het gaat om toestanden van hogere orde en complexiteit die voortkomen uit programmeerbare hersengebieden. Een inzicht dat herprogramering van deze hersengebieden het ons mogelijk maakt levensvreugde, gezondheid en welzijn, te bereiken, hier en nu, in deze wereld, in plaats van in een verre toekomst of in een leven na de dood.

Mét het in deze rubriek besproken boek "Je bent niet je brein" van Jeffrey M. Schwarz en Rebecca Gladding, wil ik van beide boeken het belang onderstrepen.

**Judith Blustone Polich
Terugkeer Van De Kinderen Van Licht - Voorspellingen Van De
Inca's En Maya's Voor Een Nieuwe Wereld
Hejafa 2012**

De Inca en Maya culturen zagen zichzelf als 'kinderen van het licht' - afstammelingen van hemelse rijken - en hun profetieën voorspellen een tijd van grote spirituele ontwakning. Ze voorspelden een tijd waarin de toegangspoorten tot het hoger bewustzijn weer open zouden gaan. Die tijd is nu aangebroken.

De bekroonde schrijfster Judith Blustone Polich baseert zich op haar uitgebreide onderzoek in de kwantumfysica, archeo-astronomy, holografie, kosmologie, en baanbrekend onderzoek van het menselijk bewustzijn en laat ons zien hoe de wetenschap en het hedendaagse denken in overeenstemming zijn met deze eeuwenoude kennis. Zoals de Ouden al voorspelden, begint het menselijke god-zaad te ontwaken, en de huidige beschaving begint ten slotte het menselijk potentieel waar te nemen op manieren die voor de oude culturen waarheid waren. Polich introduceert technieken om ons eigen menselijk potentieel te ontwaken door middel van dromen, meditaties en de kracht van heilige plaatsen. Dit boek biedt een diepgaand inzicht in het doel van de menselijke schepping en onthult de gigantische puzzel die de wereld omspant met betrekking tot tijd en ruimte.

Polich bestudeert haar hele leven al het 'Grote Mysterie'; daarnaast is ze advocaat, ondernemer en dichter. Ze heeft workshops en lezingen door het hele land gegeven en woont momenteel in New Mexico.

**Sylvia Lucia: Raymond Lodge - Soldaat van
het licht, Elikser 2012**

"Het meest uitzonderlijke van mijn zoektocht naar Raymond, naar zijn geschiedenis en zijn graf, was dat Sylvia alles had gezien in de uitdredingen en dit zonder één maal ter plaatse de omgeving te hebben aanschouwd. Alle elementen kwamen volledig overeen met de militaire toestand, voor mij zeer uitzonderlijk." Frans Descamps, vice-voorzitter van The Western Front Association uit België. In dit autobiografische boek, dat een serie van drie boeken over de sferen afsluit, vertelt Sylvia

Lucia opnieuw over de astrale gedaante die ze al sinds haar geboorte naast haar bed zag zitten. 'Een beetje leunend met zijn elleboog op de armleuning van de stoel, zijn lange benen over elkaar geslagen en met zijn wijsvinger strelend over zijn sikje, vertelde hij haar dat hij in Engeland had geleefd en wetenschapper was geweest.'

Sylvia Lucia beschrijft in de ik-vorm de ontluiking van haar 'paranormale' gevoeligheid. Zij begint met de ervaringen die zij al opdeed tijdens haar jeugd en de moeite om daar met anderen over te praten. Toch staat zij sceptisch tegenover wat zich bij haarzelf als paranormaal aandient en is er eigenlijk wat bang voor. Zij vindt zichzelf niet paranormaal maar wel gevoelig. Toch besluit ze later om haar ervaringen serieus te nemen.

In een al vroeg stadium heeft zij contact met haar gidsen die haar regelmatig meenemen op spirituele reizen naar de andere sferen. Haar boek doet denken aan de boeken van Jaap Hiddinga die tijdens zijn uitdredingen opmerkelijke boodschappen krijgt, over ander andere de eindtijd.

Sylvia Lucia beschrijft regressie-ervaringen uit vorige levens en uitdredingen naar andere sferen. Zij komt ook in een lagere sfeer waar zij probeert een verdwaalde ziel naar het licht te begeleiden. Zij ziet aura's en communiceert met haar gidsen door middel van gedachten.

Soldaat van het licht is een toegankelijk geschreven boek en leest meer als een roman die mij wel van mijn nachtrust beroofde, maar ik droomde er niet over. Nog niet.

* * *

Wat is de Vrij-Katholieke Kerk?

De Vrij-Katholieke Kerk

- is één van de meer dan dertig katholieke Kerken in de wereld, die onafhankelijk zijn van 'Rome';
- verkondigt de christelijke leer, geïnspireerd vanuit theosofie en gnosis, zoals zij die verstaat en weergeeft in het licht van de voortgaande spirituele ontwikkeling van de mens;
- beschouwt die leer daarom als niet-dogmatisch, evenmin stelt zij onderschrijven daarvan als voorwaarde tot lidmaatschap;
- bedient de zeven Sacramenten, in naam van Christus;
- richt geen scheidsmuren op rond haar altaren: eenieder is welkom bij haar erediensten, en ieder wordt bij de Heilige Mis van harte uitgenodigd tot de Communie, ongeacht lidmaatschap of geloof;
- laat eenieder de grootste mate van vrijheid in denken en geloven; en eerbiedigt ieders persoonlijke geweten, in de overtuiging dat zonder volledige vrijheid spirituele groei van de mens niet mogelijk is;
- is een Kerk met apostolische successie, verkregen in het begin van de 20e eeuw via de Oud-Katholieke Kerk, waardoor zij zich verbonden weet met de historische Kerk aller eeuwen.

De geestelijkheid van de Vrij-Katholieke Kerk wordt geen celibaat voorgeschreven en verricht haar diensten zonder persoonlijke, geldelijke vergoeding; zij moet dus zelf in haar levensonderhoud voorzien.

Zij maakt geen aanspraak op gezag over het persoonlijke geweten van mensen. De nadruk ligt op haar functie als bedienaar van de Sacramenten en het voorgaan in de erediensten, alsook op het verlenen van hulp aan hen die dat nodig hebben of daarom vragen.

In de 'VKK in Nederland' (en aangesloten landen) staan alle wijdingen en ambten open voor zowel mannen als vrouwen. Onder de geestelijken van deze Kerk in Nederland bevinden zich momenteel vier vrouwelijke priesters en twee vrouwelijke diakens.

Adressen

Episcopaat Vrij-Katholieke Kerk in Nederland
Regionaris: Mgr. P.O. Baaij. Kajuit 11, 1319 AL Almere.
 Mgr. GJ van der Steen. Winkelsteeg 5, 7975 PV Uffelte
Centraal Kerkbestuur
 Secr.: Gijsselterweg 17.a, 7963 PG Ruinen
 Penningm.: bank 73.24.53.690; giro 302100, t.n.v.
 penningm. VKK-CKB, Amersfoort
Clericale Synode
 Secr.: Brinklaan 39 –A, 1404 JS Bussum.
 Web-site VKK-NL: www.vkk.nl

Adressen kerkgemeenten in Nederland

Amsterdam
 St. Gabriëlkerk, Deurloostraat 17.
 Secr.: Kajuit 11, 1319 AL Almere.

Arnhem
 Kerk van Onze Lieve Vrouwe en al Haar Engelen,
 Cattepoelseweg/Wagnerlaan.
 Secr.: Hans Tiemeierhof 13, 6836 MK Arnhem.

Den Haag
 St. Albaankerk, Rietzangerlaan 2a.
 Secr.: Cornelia van Zantenstraat 178, 2551 PP Den Haag.

Haarlem
 St. Raphaëlkerk, Popellaan 1, Bloemendaal.
 Secr.: Rollandstraat 3, 2013 SL Haarlem.

Naarden
 Kerk van de H.Michaël en alle Engelen, Meentweg 9.
 Secr.: Badhuislaan 18, 1402 ST Bussum

Raalte
 Christus Pantocratorkerk, Stationsstraat 21.
 Secr.: Wielewaalstraat 11, 7471 HC Goor.

Rotterdam
 St. Franciscuskerk, Gerrit van der Lindestraat 65.
 Secr.: Jan Steenstraat 25, 3117 TB Schiedam.

Utrecht
 St. Maartenkapel, Herenstraat 27.
 Secr.: Ambt. Dorknoperlaan 41, 1336 GA Almere.

Zwolle
 St. Michaëlkerk, Enkstraat 44.
 Secr.: Akkerdoornweg 9, 8042 HC Zwolle.